

Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie

Lidmaatschappen en Sportdeelname NOC*NSF over 2017

Lidmaatschappen en Sportdeelname NOC*NSF over 2017

Inleiding

In de periode april – mei 2018 heeft de jaarlijkse inventarisatie van het aantal lidmaatschappen van sportbonden over het jaar 2017 plaatsgevonden. De sportbonden hebben op basis van een vast format gegevens over hun leden aangeleverd, welke vervolgens verwerkt zijn in het 'Kennis- en Informatiesysteem Sport' (KISS). Per lid leveren de sportbonden jaarlijks de volgende gegevens aan: postcode, geslacht, geboortedatum, sportbond en ingangsdatum van het lidmaatschap.

Het doel van dit rapport is inzicht geven in de stand van zaken met betrekking tot het aantal lidmaatschappen binnen de georganiseerde sport in Nederland. Tevens kunnen mogelijke trends inzichtelijk gemaakt worden op basis van deze gegevens.

Nieuw in de huidige rapportage is dat de lidmaatschappen van sportbonden afgezet worden tegen de wekelijkse sportdeelname van de betreffende sporten in 2017. Dit geeft een beeld van het marktaandeel van de betreffende sportbond in haar eigen sport. Bron van de sportdeelname cijfers is het maandelijkse sportdeelname onderzoek van NOC*NSF, uitgevoerd door GfK onder een representatief panel Nederlanders (5-80 jaar).

Deze rapportage heeft te allen tijde betrekking op het aantal lidmaatschappen dat door middel van de beschreven werkwijze is aangeleverd. In het geval dat een persoon meerdere lidmaatschappen heeft binnen een sportbond, worden deze lidmaatschappen afzonderlijk bij elkaar opgeteld.

Voor meer informatie over deze lidmaatschappenrapportage en de sportdeelnamemetingen kan contact worden opgenomen met NOC*NSF via kiss@nocnsf.nl.

Validatie van de gegevens

Om de lidmaatschapsgegevens in het juiste perspectief te plaatsen, worden hieronder enkele opmerkingen geplaatst:

Afronding

Indien mogelijk zijn de absolute getallen afgerond op duizendtallen en de relatieve getallen afgerond op hele percentages. In de bijlages zijn de specifieke getallen weergegeven.

Sportdeelname Index

De Sportdeelname Index wordt maandelijks gemeten onder mensen die wekelijks sporten (4x per maand) in de leeftijd 5 t/m 80 jaar. De lidmaatschapsgegevens daarentegen bevatten alle leeftijden. Om de juiste vergelijking te maken zijn indien noodzakelijk de leeftijdscategorieën aangepast. Daarnaast wordt de RSO¹ lijst voor het meten van de Sportdeelname Index gehanteerd. Deze sporten komen niet geheel overeen met de sportbonden die zijn aangesloten bij NOC*NSF. Alleen de sporten die wel overeenkomen zijn opgenomen in de huidige rapportage.

Survivalrun Bond Nederland

Tijdens de Algemene Vergadering van NOC*NSF op 21 november 2016 is de Survivalrun Bond Nederland (SBN) toegetreden als nieuwste lid van NOC*NSF. De sportbond voor Survivalrun bestaat nu 25 jaar en zal, zoals elk toetredend lid, twee jaar lang de status van aspirant-lid krijgen. Daarna zal het volwaardig lidmaatschap volgen. De lidmaatschapsgegevens van de Survivalrun Bond Nederland zijn met ingang van 2016 opgenomen in de lidmaatschappenrapportages.

Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie

De cijfers van de Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie zijn in deze rapportage niet meegenomen. De ledencijfers van deze bond zijn zeer gevoelige gegevens, waardoor wij deze gegevens niet mogen publiceren.

¹ https://www.scp.nl/Onderzoek/Bronnen/Beknopte_onderzoeksbeschrijvingen/Richtlijn_voor_sportdeelname_onderzoek_RSO

Inhoudsopgave

1. Ontwikkeling in 2017	6
1.1 Lidmaatschappen	6
1.2 Sportdeelname	7
1.3 Lidmaatschappen versus sportdeelname	8
2. Sporten	9
2.1 Lidmaatschappen per sportbond	9
2.2 Populairste sporten	10
2.3 Marktaandeel lidmaatschappen versus beoefende sporten	11
2.4 Ontwikkeling aantal lidmaatschappen per sportbond versus beoefende sporten	12
3. Leeftijdsverdeling	13
3.1 Verhouding lidmaatschappen jeugd-volwassenen	13
3.2 Trend aantal lidmaatschappen per leeftijdscategorie	14
3.3 Trend percentage lidmaatschappen per leeftijdscategorie	15
3.4 Trend percentage lidmaatschappen versus sportdeelname per leeftijdscategorie	16
4. Geslacht	17
4.1 Vergelijking aantal lidmaatschappen man versus vrouw	17
4.2 Vergelijking percentage lidmaatschappen man versus vrouw	18
4.3 Vergelijking percentage lidmaatschappen en sportdeelname man versus vrouw	19
4.4 Trend verdeling aantal lidmaatschappen	20
4.5 Trend verdeling percentage lidmaatschappen	21
5. Geografie	22
5.1 Aantal lidmaatschappen op provincieniveau	22
5.2 Ranking percentage lidmaatschappen op provincieniveau	22
5.3 Sportdeelname op provincieniveau	23
5.4 Aantal lidmaatschappen versus sportdeelname op provincieniveau	24
5.5 Trend percentage lidmaatschappen per provincie	25
5.6 Trend percentage sportdeelname provincie	25
5.7 Lidmaatschappen op gemeenteniveau	26
6. Sportverenigingen	28
7. Type sport: individueel, semi-individueel, team	28
7.1 Vergelijking aantal lidmaatschappen per type sport	28
7.2 Verhouding type sport	29
7.3 Verhouding type sport op basis van geslacht en leeftijd (2017)	30
7.4 Geografische verdeling type sport op gemeenteniveau (2017)	31

Bijlagen

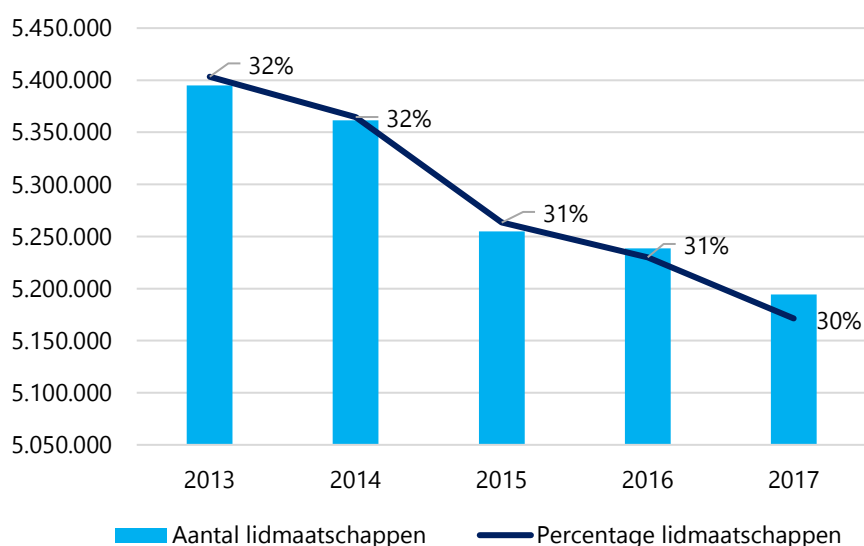
Bijlage 1: Lidmaatschappen per sportbond	34
Bijlage 2: Lidmaatschappen jeugd per sportbond en geslacht.....	36
Bijlage 3: Lidmaatschappen volwassenen per sportbond en geslacht.....	38
Bijlage 4: Ontwikkelingen lidmaatschappen sportbonden – absoluut	40
Bijlage 5: Ontwikkelingen lidmaatschappen sportbonden – relatief.....	41
Bijlage 6: Lidmaatschappen in volgorde van grootte	42
Bijlage 7: Aantal verenigingen per sportbond.....	43
Bijlage 8: Verdeling aantal lidmaatschappen per type sport.....	44
Bijlage 9.1 :Sportdeelname.....	47
Bijlage 9.2 :Populairste sporten	47
Bijlage 9.3: Marktaandeel lidmaatschappen versus beoefende sporten.....	48
Bijlage 9.4: Sportdeelname per leeftijdscategorie.....	48
Bijlage 9.5: Sportdeelname op provincieniveau.....	49
Bijlage 9.6: Aantal lidmaatschappen versus sportdeelname	49
Colofon.....	50

1. Ontwikkeling in 2017

1.1 Lidmaatschappen

In 2017 waren 76 sportbonden aangesloten bij NOC*NSF (inclusief de Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie).

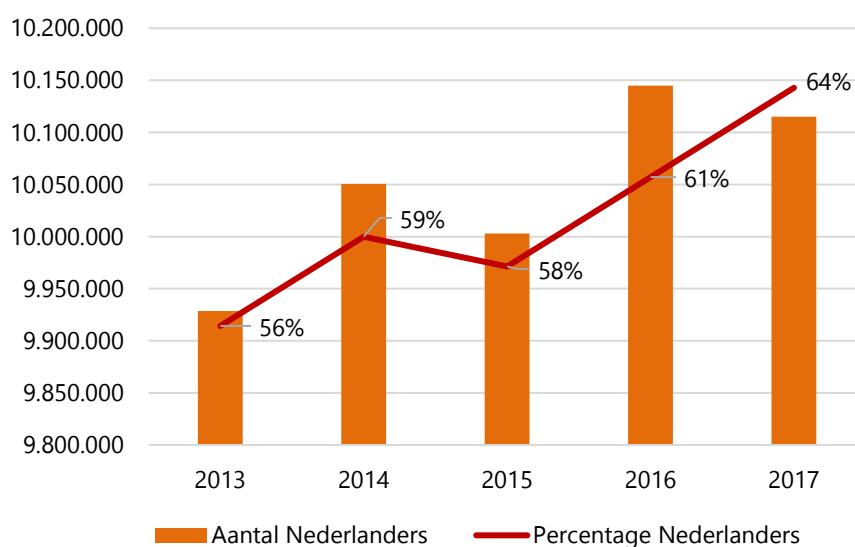
Het totale ledenbestand van NOC*NSF bestond in 2017 uit 5.194.000 lidmaatschappen (exclusief de Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie). Ten opzichte van 2016 is dit een absolute daling van 44.000. Relatief gezien is het aantal lidmaatschappen met 0,8 procent gedaald. Binnen deze rapportage wordt uitgegaan van de aantallen die vermeld staan in [bijlage 1](#). Het aantal lidmaatschappen in 2017 is verdeeld over 4.368.000 leden die één of meerdere lidmaatschappen hebben bij de sportbonden die zijn aangesloten bij NOC*NSF.

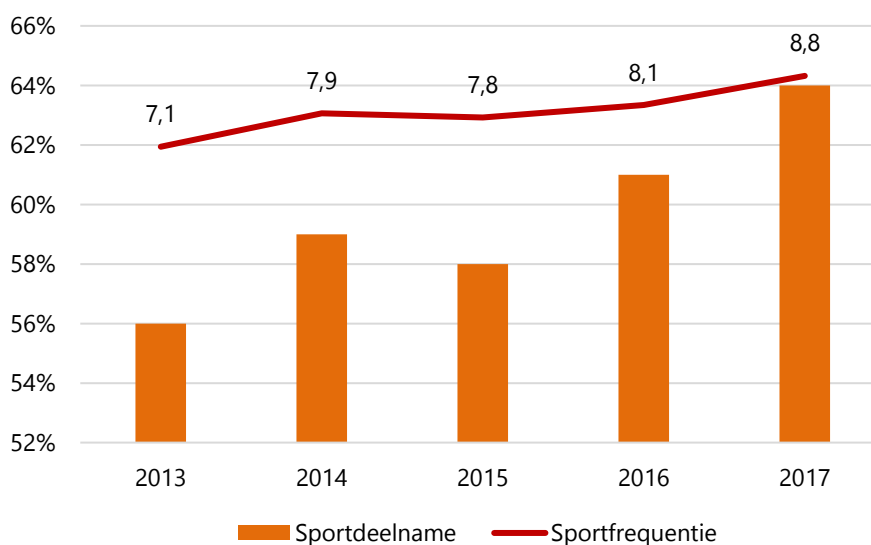
Een totaaloverzicht met het aantal lidmaatschappen per sportbond en sportdeelname per sport in 2015 tot en met 2017 is weergegeven in [bijlage 1](#). Het onderscheid naar leeftijd en geslacht, is weergegeven in [bijlage 2](#) en [3](#).

1.2 Sportdeelname

In 2017 sportte gemiddeld 64% van de Nederlandse bevolking (5 t/m 80 jaar) minimaal één keer per week. Dit komt overeen met 10.115.000 Nederlanders. Ten opzichte van 2016 is het aantal sporters met 3 procent gestegen. Ondanks de relatieve stijging is het aantal sporters vanwege de afname van de bevolking in Nederland absoluut gezien gedaald met 30.000.

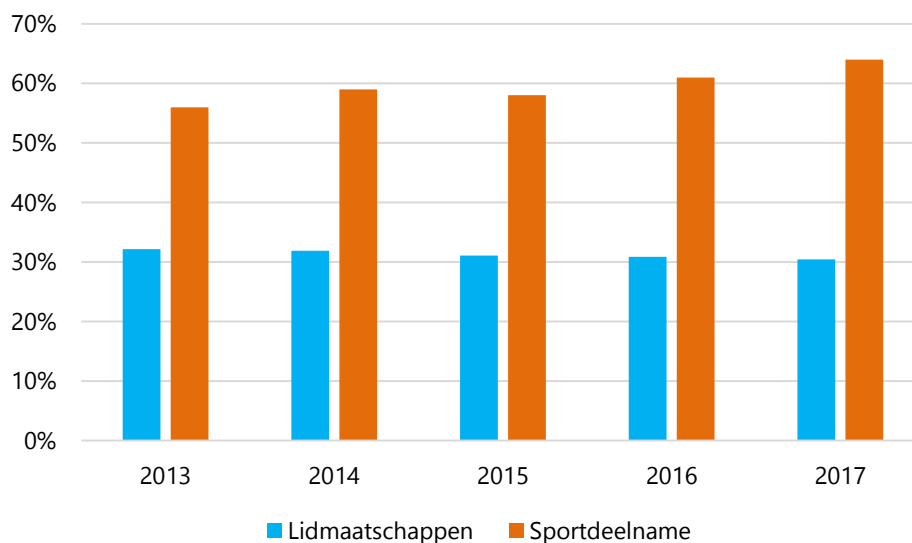

De gemiddelde sportfrequentie in 2017 bedroeg 8,8 keer sporten per maand. De gemiddelde sportfrequentie is afgelopen jaren gestegen, want in 2016 bedroeg de sportfrequentie 8,1 en in 2015 7,8 keer per maand. Zie [bijlage 9.1](#) voor een overzicht van alle data.

1.3 Lidmaatschappen versus sportdeelname

Er zijn ruim twee keer zoveel mensen die sporten als lidmaatschappen. Dit betekent dat in 2017 het marktaandeel van de totale sportbonden iets minder dan 50 procent is. Over de jaren heen neem het percentage lidmaatschappen minimaal af, terwijl het percentage sportdeelname stijgt.

2. Sporten

2.1 Lidmaatschappen per sportbond

De top 10 sportbonden, op basis van het aantal lidmaatschappen, is in 2017 gelijk gebleven ten opzichte van voorgaande jaren (zie [bijlage 6](#)).

De top 5 werd in 2017 gevormd door de Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (KNVB), de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (KNLTB), Sportvisserij Nederland, de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie (KNGF) en de Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie (KNGU). Bij alle sportbonden is een daling in het aantal lidmaatschappen waar te nemen, namelijk bij de KNVB (-14.000), de KNLTB (-12.000), Sportvisserij Nederland (-360), de NGF (-9.000) en de KNGU (-7.000).

Van de nummers 6 tot en met 10 zijn drie sportbonden gegroeid in 2017, namelijk de Koninklijke Nederlandse Hockey Bond (+680), de Koninklijke Nederlandse Zwembond (+3.800) en de Nederlandse Volleybalbond (+730). Het aantal lidmaatschappen van de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie en de Atletiekunie zijn gedaald (respectievelijk -22.000 en -2.300). Bonden die dit jaar een stijgende lijn zien, zagen dit ook in 2016. Ditzelfde geldt voor bonden met dalende lidmaatschapscijfers.

	2014	2015	2016	2017
1. Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.214.000	1.227.000	1.232.000	1.217.000
2. Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	623.000	599.000	583.000	570.000
3. Sportvisserij Nederland	587.000	573.000	563.000	562.000
4. Nederlandse Golf Federatie	394.000	382.000	386.000	377.000
5. Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	300.000	304.000	309.000	302.000
6. Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	249.000	251.000	253.000	254.000
7. Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	211.000	200.000	198.000	176.000
8. Koninklijke Nederlandse Zwembond	139.000	138.000	141.000	144.000
9. Atletiekunie	140.000	140.000	140.000	137.000
10. Nederlandse Volleybal Bond	118.000	117.000	117.000	118.000

* De getallen zijn afgerond op duizendtallen

De vijf kleinste sportbonden werden in 2017 gevormd door de Bob en Sleebond Nederland (74 lidmaatschappen), de Nederlandse Curling Bond (141 lidmaatschappen), de Nederlandse Drakenboot Federatie (317 lidmaatschappen), de Koninklijke Nederlandse Motorboot Club (356 lidmaatschappen) en de Nederlandse Minigolf Bond (477 lidmaatschappen). Ook in 2016 en 2015 waren dit de kleinste sportbonden.

2.2 Populairste sporten

De top 10 meest beoefende sporten is in 2017 ten opzichte van de vorige jaren veranderd. Yoga staat sinds 2016 in de top 10. Voetbal is sinds 2016 gezakt van de 5de plaats naar de 6de plaats.

In 2017 bestond de top 5 uit individuele/ongeorganiseerde sporten. Fitness is het meest beoefend door ruim 3.076.000 sporters. De wandelsport volgt met 2.445.000 sporters. 1.583.000 sporters hebben aan zwemsport gedaan. Op de vierde plek staat hardlopen met 1.533.000 sporters. Wielrennen/toerfietsen volgt op de vijfde plek met 1.232.000 sporters.

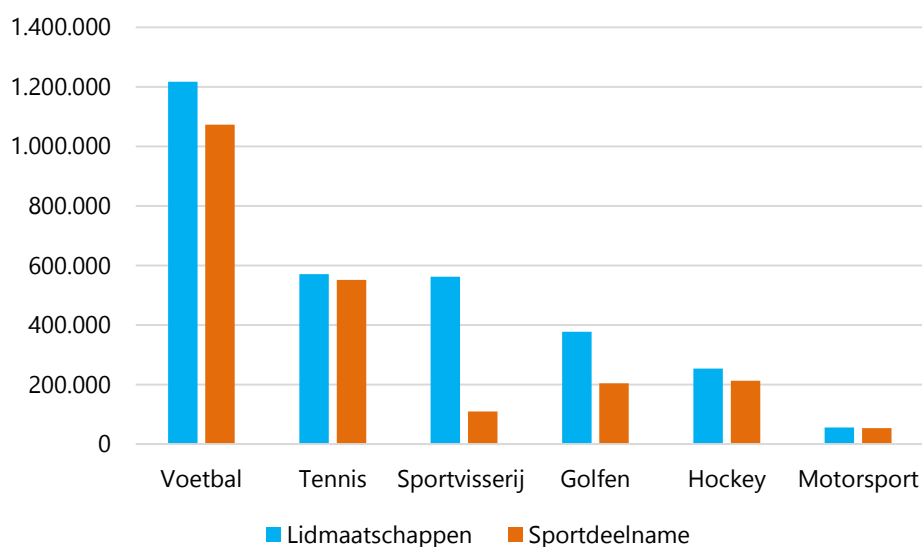
De top 5 sporten zijn in 2017 ten opzichte van 2016 en 2015 relatief gestegen. Absoluut zijn de sporten in 2017 ten opzichte van 2016 gestegen met fitness (+286.000), wandelsport (+375.000), zwemsport (+76.000) en wielrennen/toerfietsen (+146.000). Alleen hardlopen is gedaald (-9.000). [Bijlage 9.2](#)

	2014		2015		2016		2017	
1.	Fitness	18%	Fitness	17%	Fitness	18%	Fitness, individueel (binnen)	19%
2.	Wandelsport	12%	Wandelsport	13%	Wandelsport	13%	Wandelsport	16%
3.	Zwemsport	11%	Zwemsport	10%	Hardlopen	10%	Zwemsport	10%
4.	Hardlopen	10%	Hardlopen	10%	Zwemsport	10%	Hardlopen	10%
5.	Voetbal	7%	Voetbal	7%	Fietssport	7%	Fietssport	8%
6.	Fietssport	7%	Fietssport	6%	Voetbal	7%	Voetbal	7%
7.	Aerobics steps / spinning	3%	Aerobics steps / spinning	3%	Aerobics steps / spinning	4%	Fitness, in een groep (binnen)	6%
8.	Danssport	3%	Tennis	3%	Tennis	3%	Tennis	4%
9.	Gymnastiek	3%	Danssport	3%	Yoga	3%	Danssport	3%
10.	Tennis	3%	Gymnastiek	3%	Danssport	3%	Yoga	3%

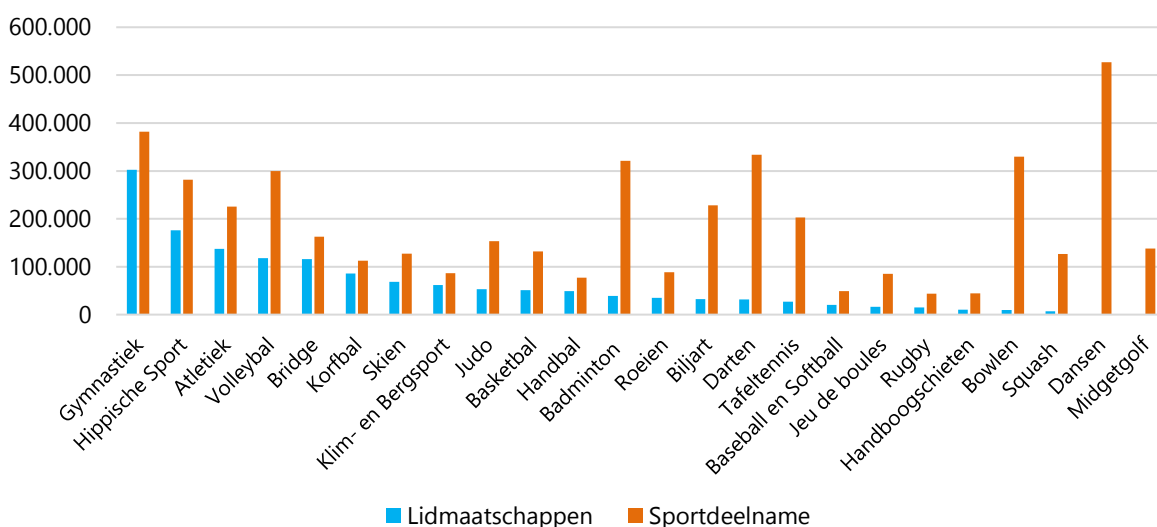
2.3 Marktaandeel lidmaatschappen versus beoefende sporten

Het marktaandeel per sportbond in de eigen sportvorm verschilt. Er zijn zes sporten die meer leden hebben dan er mensen zijn die wekelijks sporten, terwijl er ook sportbonden zijn die maar een gering marktaandeel hebben.

De sporten sportvisserij, golf en voetbal hebben het hoogste ledenaantal die niet wekelijks de sport beoefend.

Er zijn 26 sporten waarbij de wekelijkse deelname hoger ligt dan het aantal leden dat is aangesloten bij de bond. Vooral bij de sporten wandelen en zwemmen is dit verschil groot. In 2017 hebben 2.459.000 Nederlanders gewandeld, echter heeft de Koninklijke Wandel Bond Nederland 94.000 leden. De Koninklijke Nederlandse Zwembond heeft 144.000 leden, terwijl er 1.592.000 Nederlanders deze sport in 2017 hebben beoefend. Ook dansen, bowlen en darten zijn sporten die vaak worden beoefend door personen die niet bij een bond zijn aangesloten. Een totaal overzicht staat weergegeven in [bijlage 9.3](#).

2.4 Ontwikkeling aantal lidmaatschappen per sportbond versus beoefende sporten

In 2017 is het aantal lidmaatschappen van 33 sportbonden toegenomen ten opzichte van 2016. Daarentegen is het aantal lidmaatschappen van 37 sportbonden gedaald en is het aantal van 5 gelijk gebleven.

Absoluut gezien zijn Watersportverbond (+12.000), Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond (+5.000) en (+4.000) het meest gestegen (zie [bijlage 4](#)). Wanneer naar de relatieve stijging van de lidmaatschappen in 2017 ten opzichte van 2016 wordt gekeken, vertonen de Survivalrun Bond Nederland (+30%), Nederlandse Boks bond (+17%) en de Watersportverbond (+17%) de grootste stijging (zie [bijlage 5](#)).

Absoluut gezien kenden de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie (-22.000) Koninklijke Nederlandse Voetbalbond (-14.000) en de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond (-12.000) de grootste daling wat betreft de lidmaatschappen (zie [bijlage 4](#)). Wanneer dit wordt vergeleken met de Sportdeelname Index, is de afname van voetbal (-16.000) wel zichtbaar, maar de afname van tennis (+57.000) en de hippische sport (+10.000) niet.

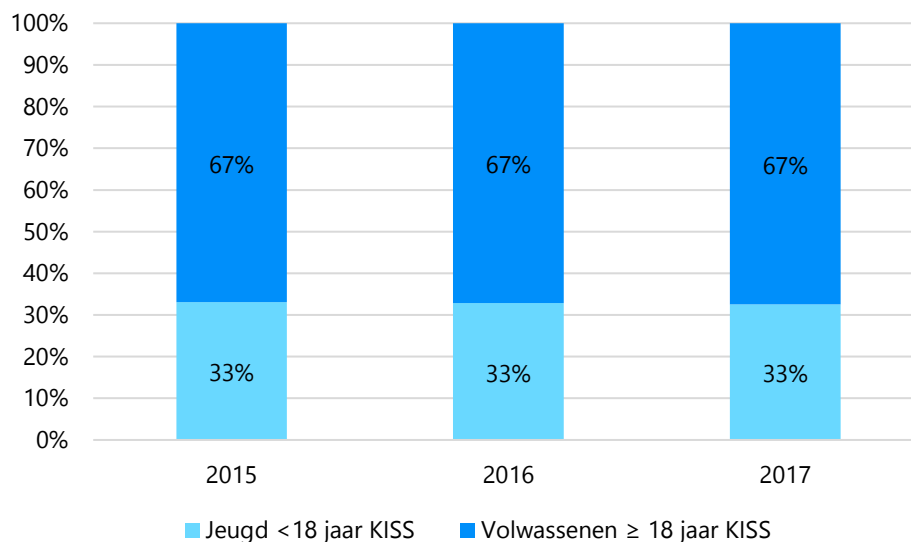
Relatief gezien daalden de lidmaatschappen bij Aikido Nederland (-18%), Gehandicaptensport Nederland (-16%) en de Koninklijke Nederlandse Cricket Bond (-12%) het meest (zie [bijlage 5](#)).

3. Leeftijdsverdeling

3.1 Verhouding lidmaatschappen jeugd-volwassenen

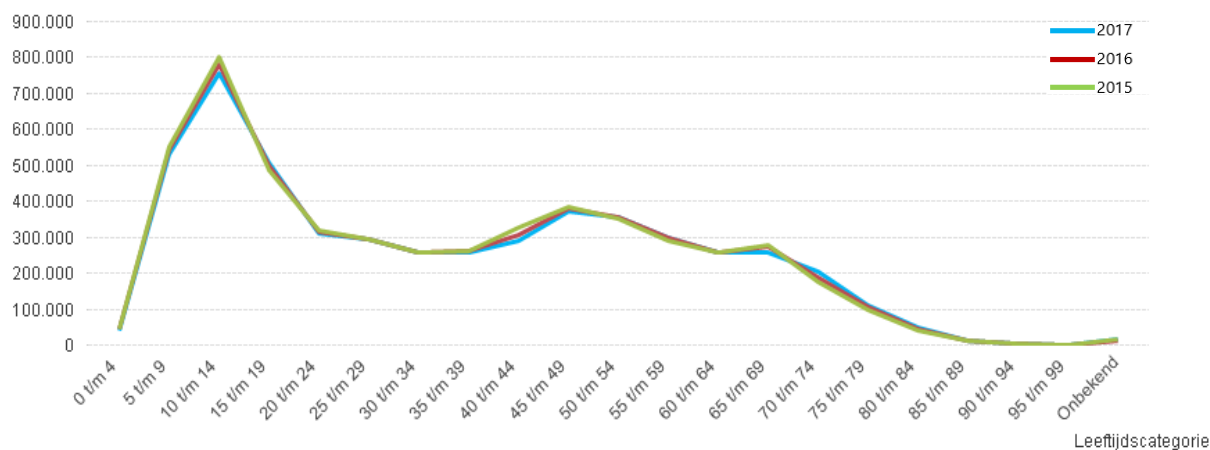
Ruim twee derde van het totaal aantal lidmaatschappen (5.194.000) behoorde in 2017 toe aan volwassenen, namelijk 3.506.000 lidmaatschappen. Het overige aantal lidmaatschappen (1.689.000) bestond uit jeugd. In percentages bestond 67% van het aantal lidmaatschappen uit volwassenen en 33% van het aantal lidmaatschappen uit jeugd.

Relatief gezien is de verhouding tussen jeugd en volwassenen in 2017 licht gewijzigd ten opzichte van de jaren daarvoor. Het aandeel lidmaatschappen dat betrekking heeft op jeugd is in 2017 iets lager dan in 2015 en 2016.

Wanneer in deze rapportage wordt gesproken over jeugd, dan betreft het alle lidmaatschappen die betrekking hebben op leden van 0 tot en met 17 jaar. Wanneer over volwassenen gesproken wordt, geldt dit voor 18 jaar en ouder.

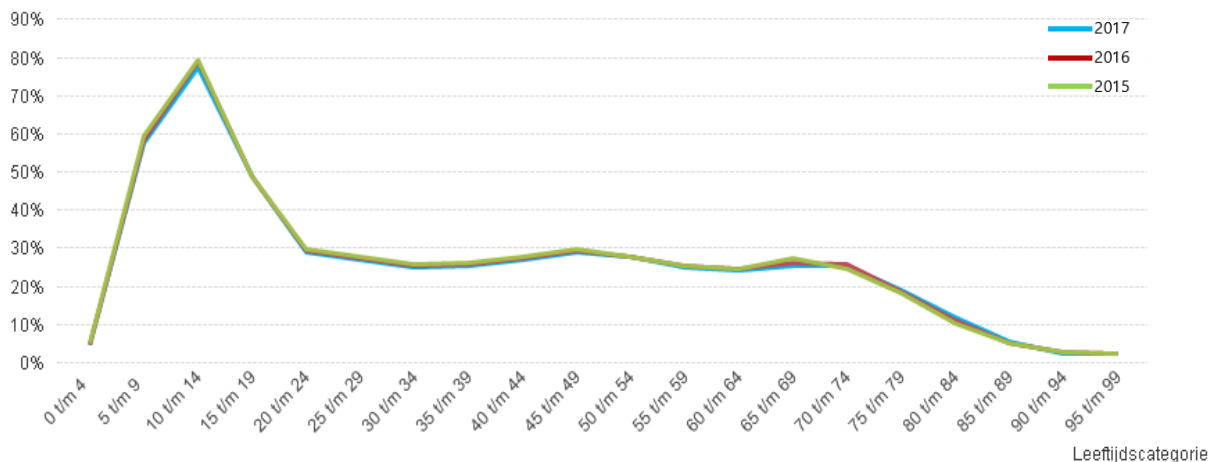
3.2 Trend aantal lidmaatschappen per leeftijdscategorie

Toelichting:

Onderstaande grafiek bevat een vergelijking van het aantal lidmaatschappen per leeftijdscategorie in 2015, 2016 en 2017 in Nederland. Absoluut gezien is – in totaal – bij de volwassenen een daling van 13.000 lidmaatschappen zichtbaar. Bij de jeugd is in 2017 sprake van een daling van 17.000 lidmaatschappen ten opzichte van 2016.

3.3 Trend percentage lidmaatschappen per leeftijdscategorie

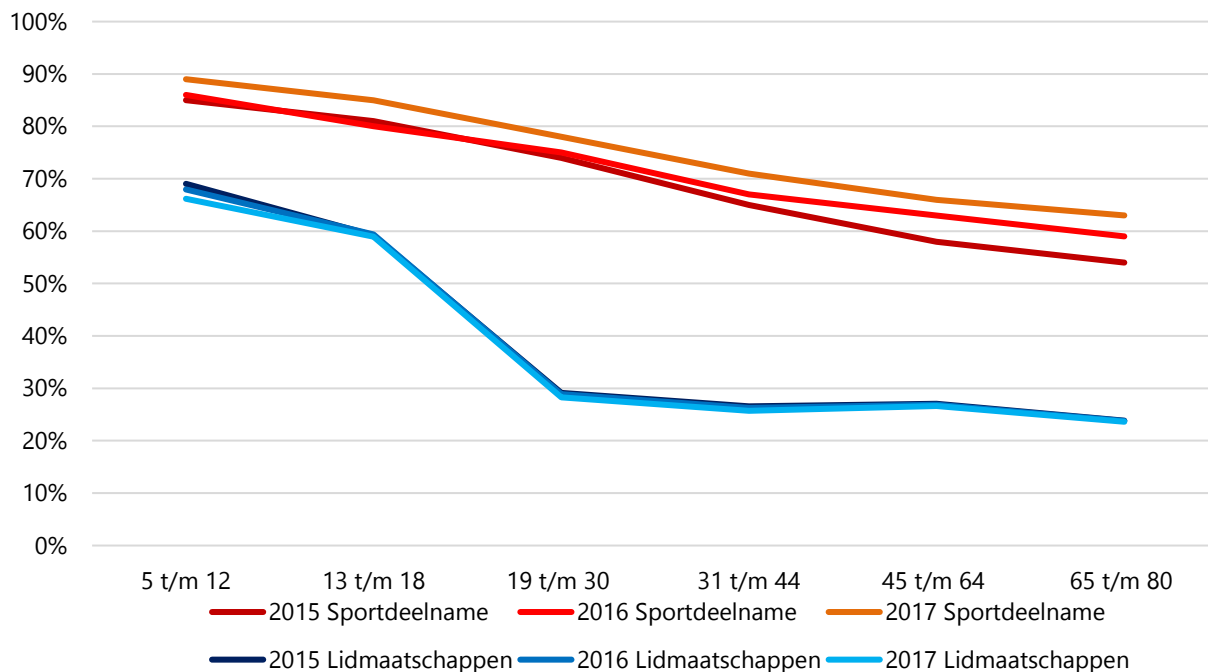

Toelichting:

Bovenstaande grafiek vertoont een vergelijking van het landelijke percentage lidmaatschappen per leeftijdscategorie in 2015, 2016 en 2017. Hierbij is het aantal lidmaatschappen binnen een leeftijdscategorie gedeeld door het aantal inwoners binnen dezelfde leeftijdscategorie. Relatief gezien is er bij volwassenen een daling van de lidmaatschappen zichtbaar in 2017, namelijk 0,38%. Het percentage lidmaatschappen bij de jeugd is ook gedaald met 1,78% ten opzichte van 2016.

De absolute daling van het aantal lidmaatschappen in de leeftijdscategorie 40 t/m 44 jaar (zie de vorige pagina) is in relatieve zin beperkt, omdat het aantal inwoners in deze leeftijdscategorie eveneens is gedaald.

3.4 Trend percentage lidmaatschappen versus sportdeelname per leeftijdscategorie

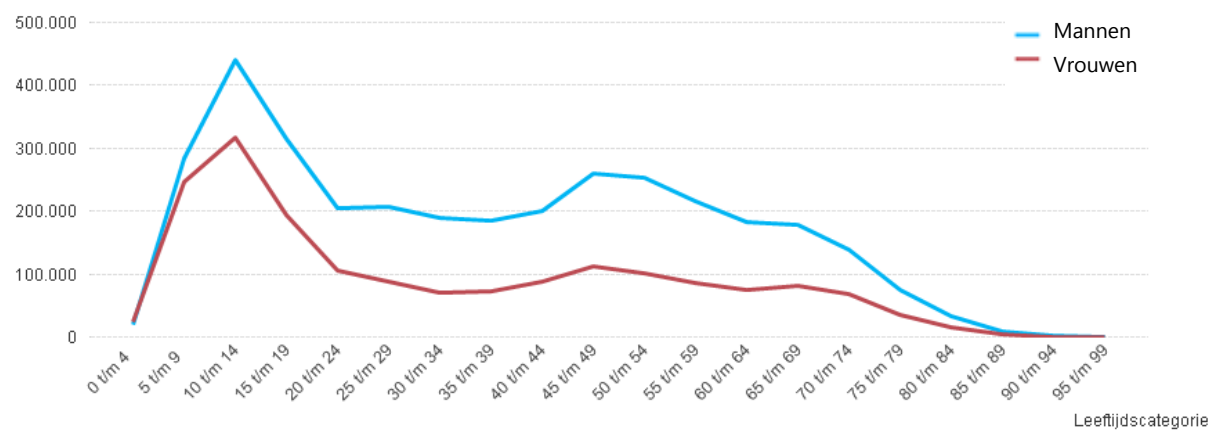
Toelichting:

Bovenstaande grafiek vertoont een vergelijking van het landelijke percentage lidmaatschappen en de sportdeelname per leeftijdscategorie in 2015, 2016 en 2017. Het percentage lidmaatschappen daalt exponentieel, terwijl de afname van sportdeelname lineair daalt. Dit betekent dat sporters boven de 18 jaar wel sporten, maar minder vaak lid zijn van een sportbond vergeleken met kinderen die sporten.

4. Geslacht

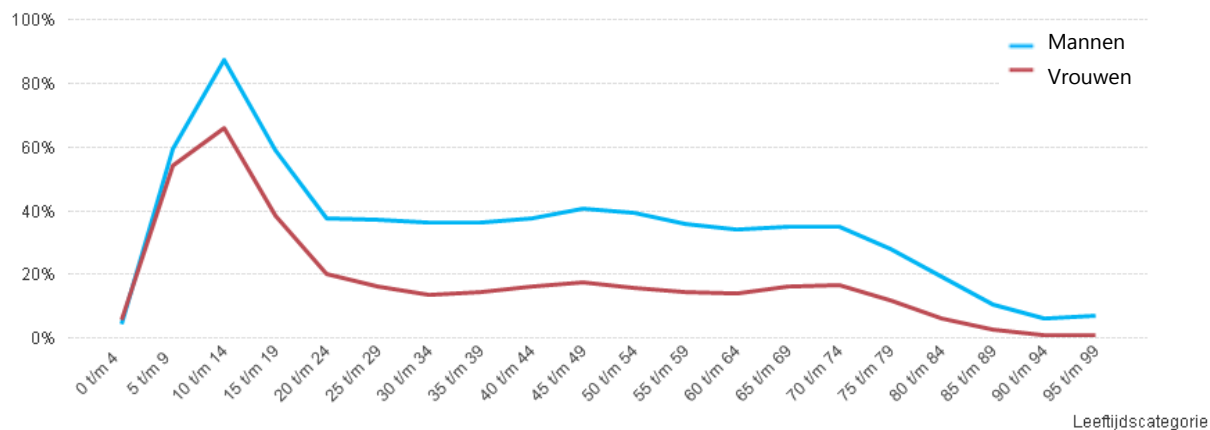
4.1 Vergelijking aantal lidmaatschappen man versus vrouw

Toelichting:

Het aantal lidmaatschappen is in bovenstaande grafiek weergegeven per leeftijdscategorie, met een onderscheid tussen mannen en vrouwen. Het aantal lidmaatschappen onder mannen is groter dan het aantal lidmaatschappen onder vrouwen. Dit is in lijn met voorgaande jaren.

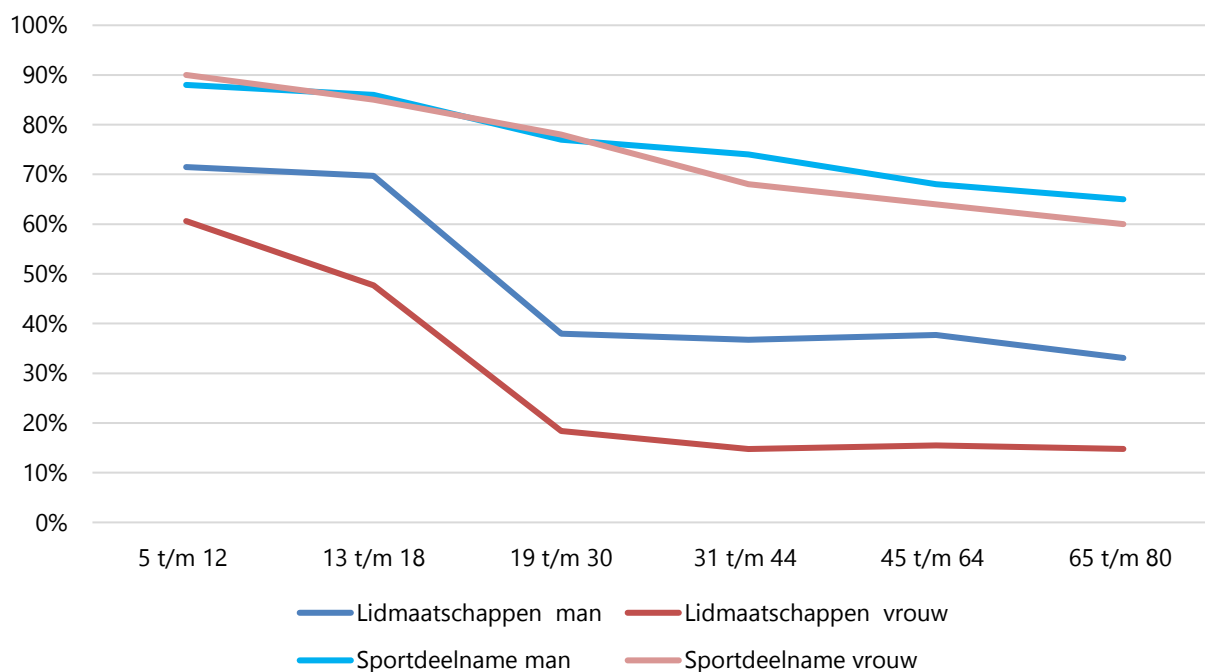
4.2 Vergelijking percentage lidmaatschappen man versus vrouw

Toelichting:

Het percentage lidmaatschappen is in bovenstaande grafiek weergegeven per leeftijdscategorie, met een onderscheid tussen mannen en vrouwen. Hierbij is het aantal lidmaatschappen per geslacht afgezet tegen het aantal Nederlanders van dat geslacht binnen de betreffende leeftijdscategorie. Evenals de absolute verdeling, zijn er relatief gezien meer lidmaatschappen onder mannen dan onder vrouwen in 2017. Dit komt overeen met voorgaande jaren.

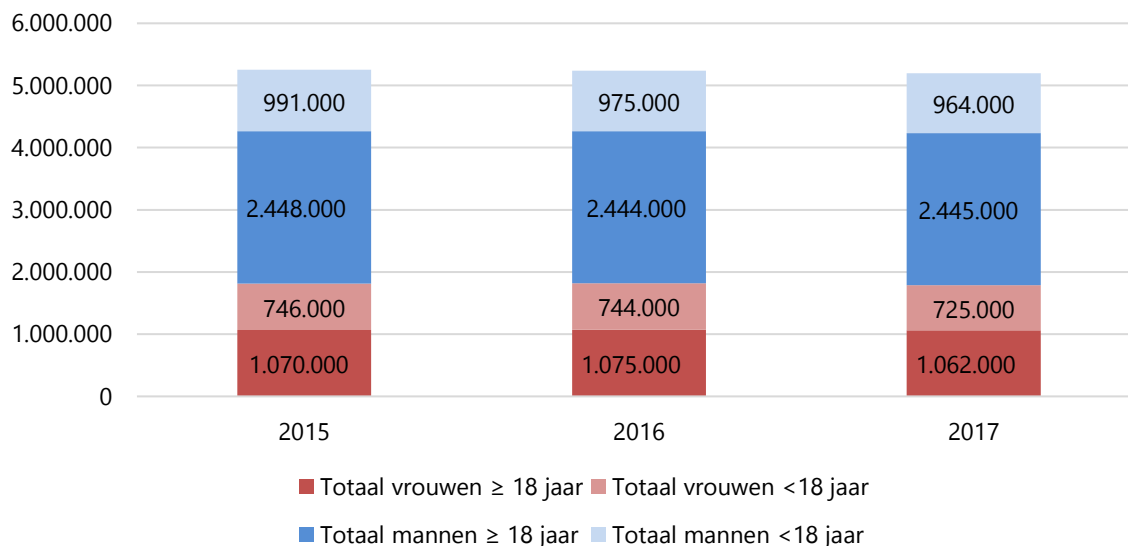
4.3 Vergelijking percentage lidmaatschappen en sportdeelname man versus vrouw

Toelichting:

Het percentage lidmaatschappen is in bovenstaande grafiek weergegeven per leeftijdscategorie, met een onderscheid tussen mannen en vrouwen. Het verschil tussen het lidmaatschappenpercentage van mannen en vrouwen is groter dan het verschil in het percentage sportdeelname. Bij de sportdeelname ontstaat er een klein verschil na de leeftijd van 30 jaar. Een totaal overzicht is te vinden in [bijlage 9.4](#)

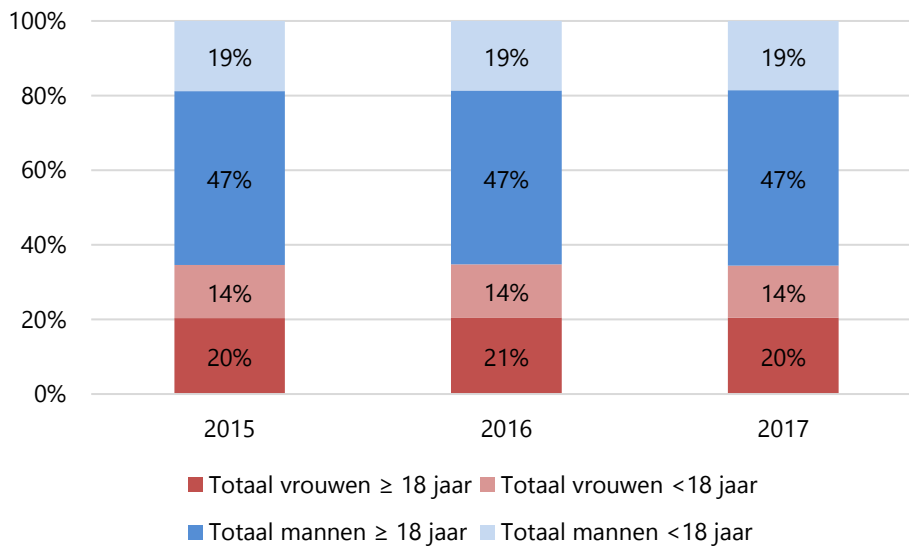
4.4 Trend verdeling aantal lidmaatschappen

Toelichting:

In 2017 telden de sportbonden 3.407.000 lidmaatschappen onder mannen en ruim 1.787.000 lidmaatschappen onder vrouwen (jeugd en volwassenen). Het aantal lidmaatschappen onder mannen (alle leeftijdscategorieën) is in 2017 gedaald met 12.000. Het aantal lidmaatschappen onder vrouwen (alle leeftijdscategorieën) laat ook een daling zien van 32.000. Het totaal aantal lidmaatschappen is gedaald met 44.000. Het meest opvallend is de daling van het aantal lidmaatschappen onder meisjes t/m 17 jaar. Deze daling wordt met name veroorzaakt door een afname van het aantal lidmaatschappen van de Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie, de Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie, de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond en de Nederlandse Volleybal Bond.

4.5 Trend verdeling percentage lidmaatschappen

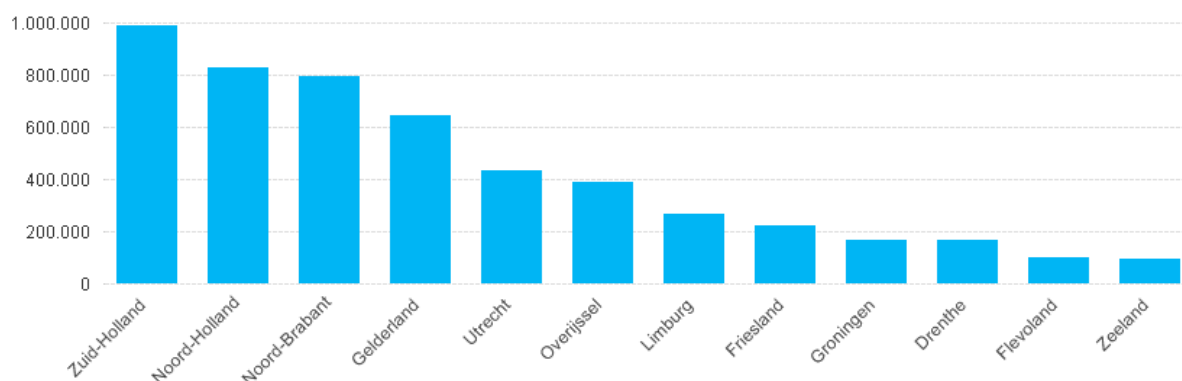

Toelichting:

De relatieve verdeling van de lidmaatschappen in 2017 is ten opzichte van 2016 en 2015 nauwelijks veranderd. Bijna 14% van het totaal bestond in 2017 uit lidmaatschappen onder meisjes t/m 17 jaar en voor vrouwen vanaf 18 jaar betrof dit ruim 20%. Dit betekent dat ruim 34% van de lidmaatschappen uit vrouwen bestond en dat iets meer dan 65% tot lidmaatschappen onder mannen behoorde in 2016. Het percentage mannen kan onderverdeeld worden in 19% jongens t/m 17 jaar en ruim 47% uit mannen vanaf 18 jaar.

5. Geografie

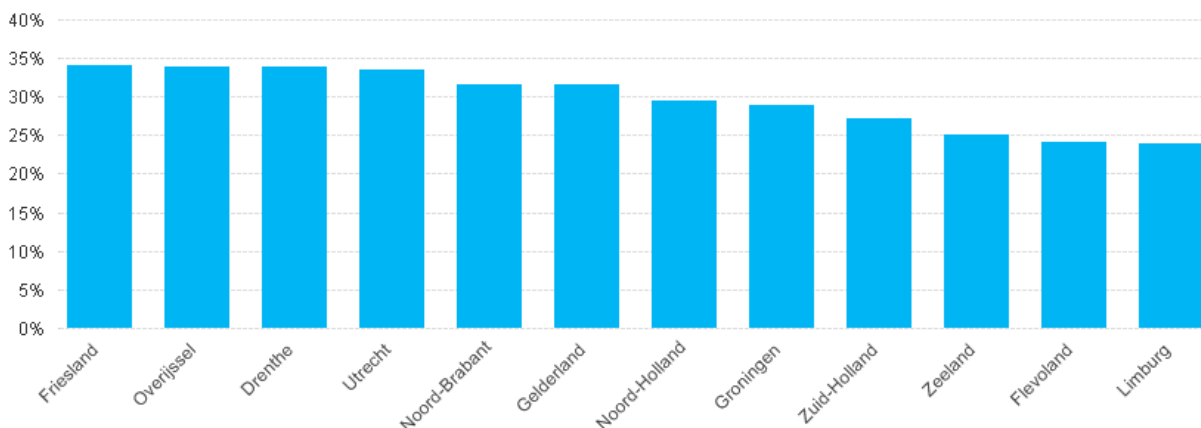
5.1 Aantal lidmaatschappen op provincieniveau

Toelichting:

Bovenstaande grafiek geeft een verdeling van het aantal lidmaatschappen in 2017 per provincie weer. Hieruit is op te maken dat het hoogste aantal lidmaatschappen in 2017 inwoners van de provincie Zuid-Holland betreft en dat provincie Zeeland de minste lidmaatschappen heeft.

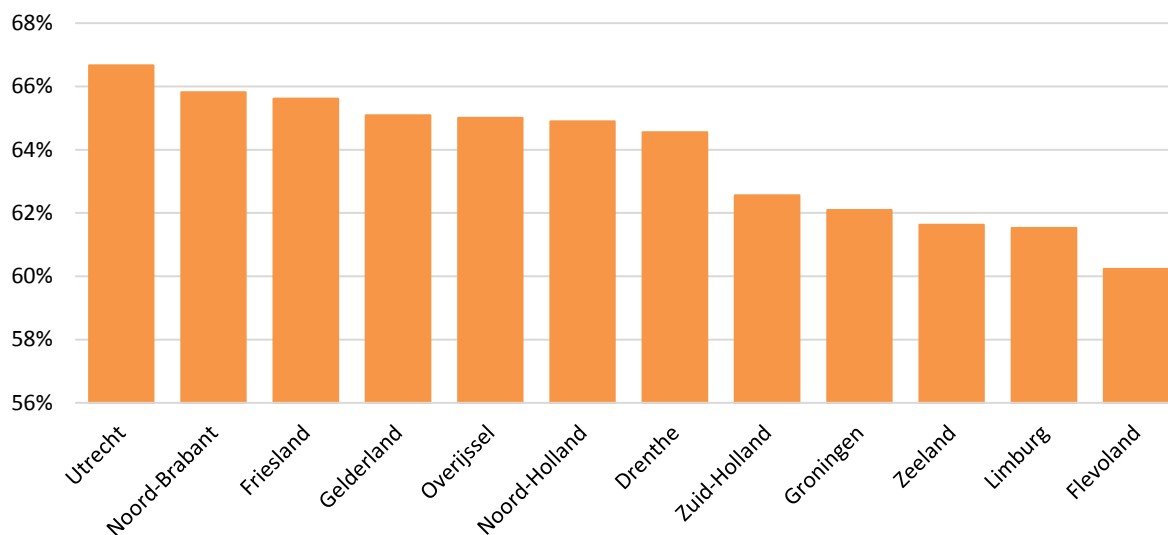
5.2 Ranking percentage lidmaatschappen op provincieniveau

Toelichting:

In bovenstaande grafiek is het aantal lidmaatschappen per provincie afgezet tegen het percentage inwoners in de betreffende provincie. Relatief gezien hadden de provincies Friesland, Overijssel en Drenthe de meeste lidmaatschappen in 2017.

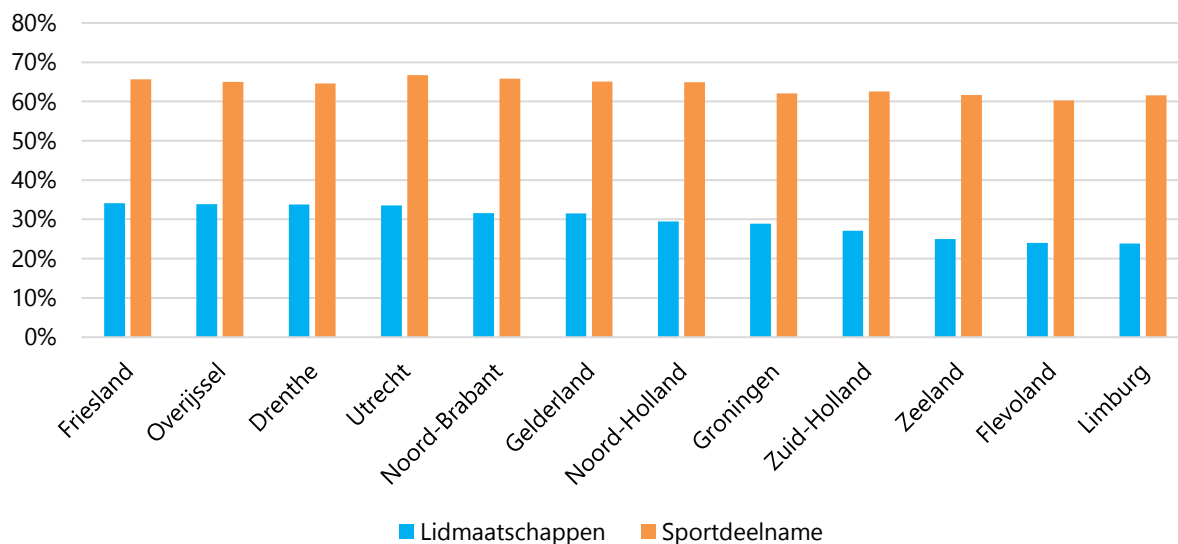
5.3 Sportdeelname op provincieniveau

Toelichting:

In bovenstaande grafiek is de sportdeelname per provincie afgezet tegen het percentage inwoners in de betreffende provincie. Relatief gezien hadden de provincies Utrecht, Noord-Brabant en Friesland de hoogste sportdeelname in 2017. Een uitgebreid overzicht is te vinden in [bijlage 9.5](#)

5.4 Aantal lidmaatschappen versus sportdeelname op provincieniveau

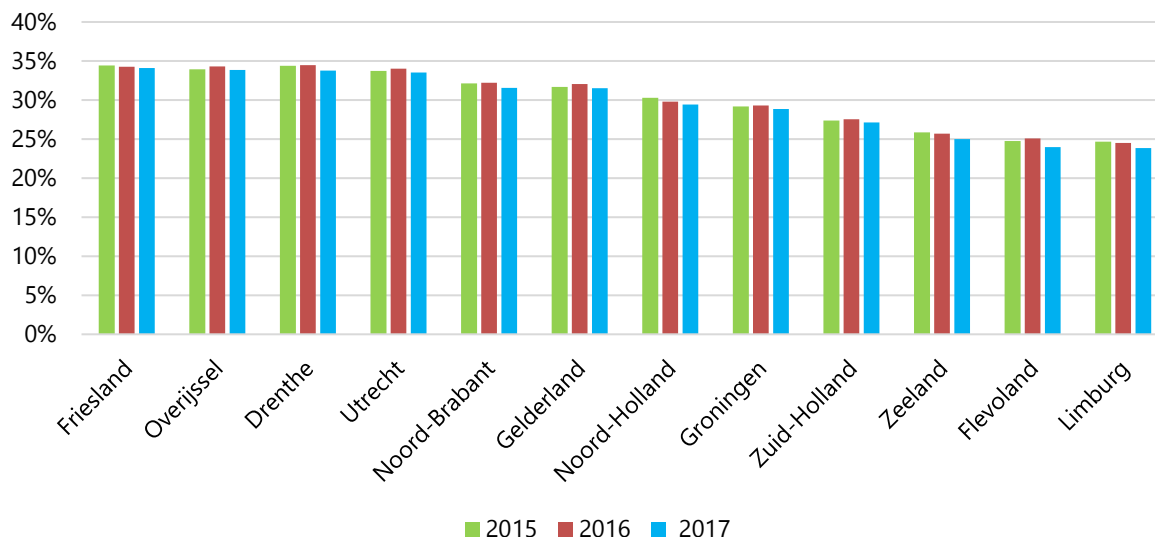

Toelichting:

In bovenstaande grafiek is het aantal lidmaatschappen en de sportdeelname per provincie afgezet tegen het inwonerspercentage in de betreffende provincie. De provincie met het hoogste aantal lidmaatschappen in 2017 staat vooraan. Een uitgebreid overzicht is te vinden in [bijlage 9.6](#)

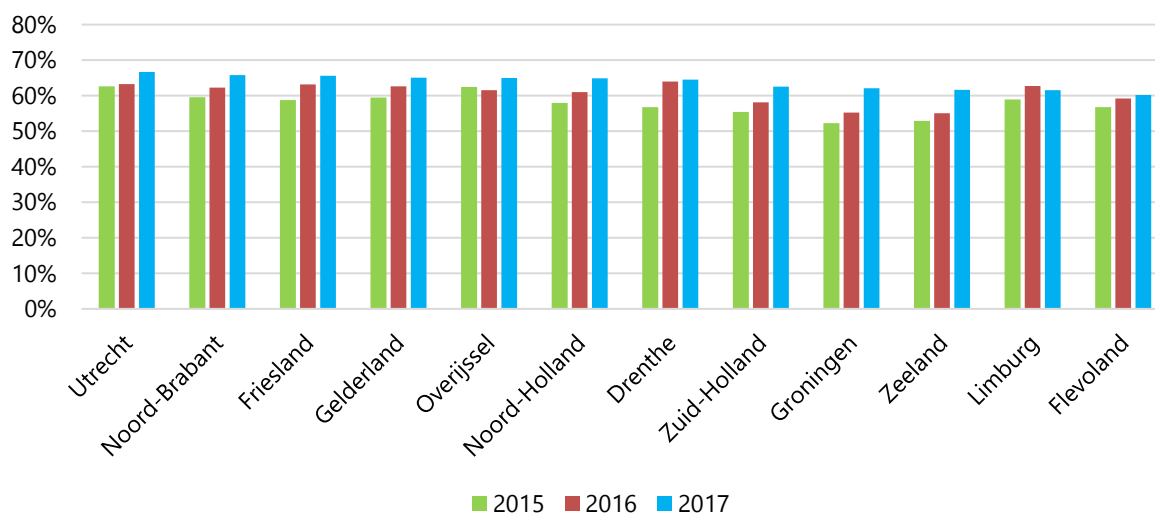
5.5 Trend percentage lidmaatschappen per provincie

Toelichting:

In bovenstaande grafiek is het aantal lidmaatschappen weergegeven in een 'ranking' per provincie. Hierbij is onderscheid gemaakt in 2015, 2016 en 2017. De provincie met het hoogste aantal lidmaatschappen in 2017 staat vooraan.

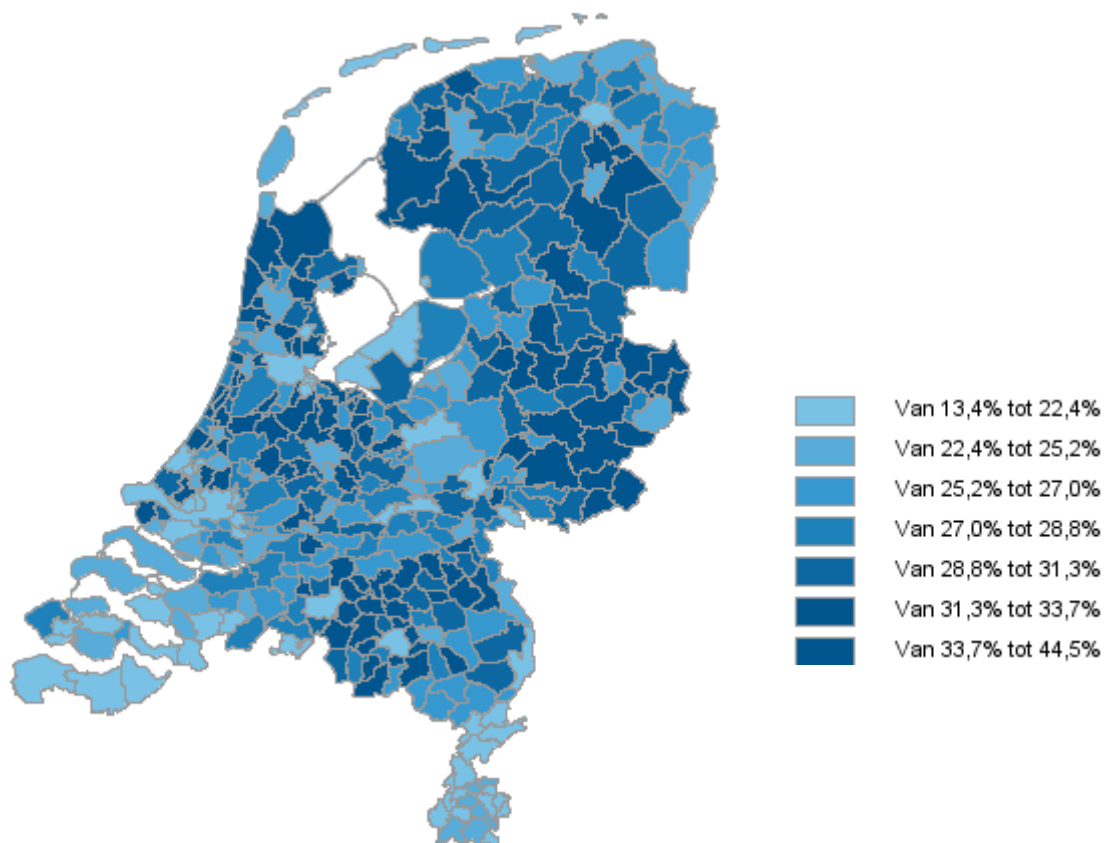
5.6 Trend percentage sportdeelname provincie

Toelichting:

In bovenstaande grafiek is het aantal lidmaatschappen weergegeven in een 'ranking' per provincie. Hierbij is onderscheid gemaakt in 2015, 2016 en 2017. De provincie met het hoogste aantal lidmaatschappen in 2017 staat vooraan.

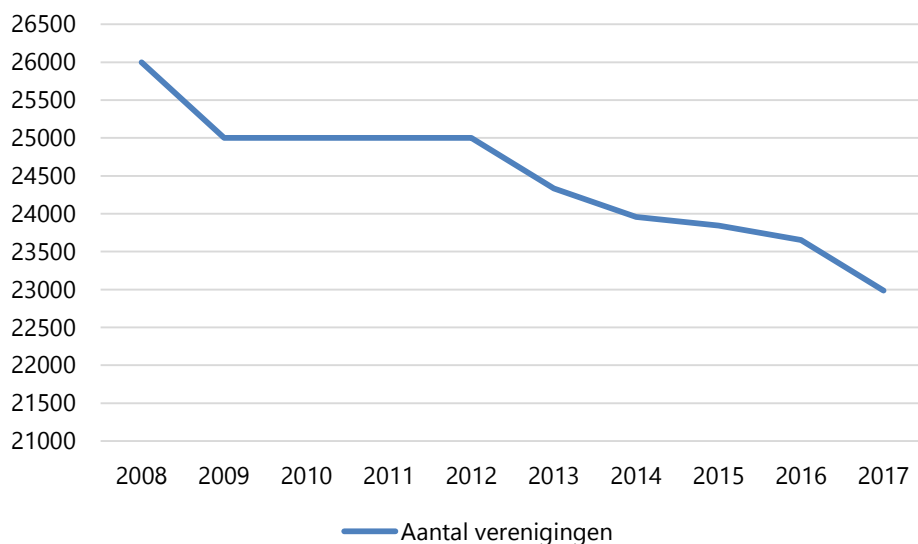
5.7 Lidmaatschappen op gemeenteniveau

Toelichting:

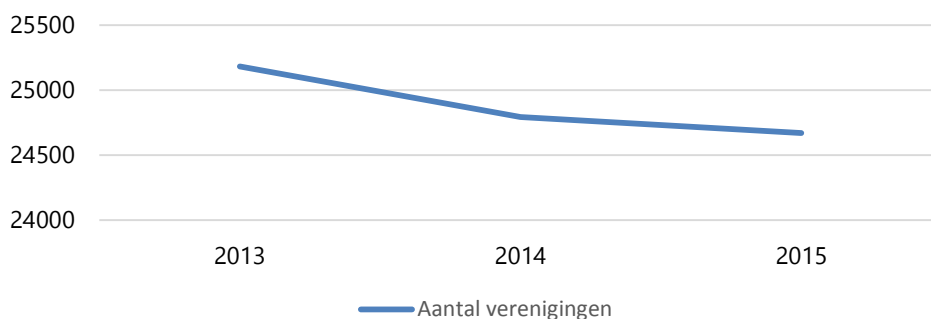
Bovenstaande afbeelding geeft de verdeling van het percentage lidmaatschappen in 2017 op gemeenteniveau in Nederland weer. Hierbij is het aantal lidmaatschappen afgezet tegen het aantal inwoners per gemeente.

6. Sportverenigingen

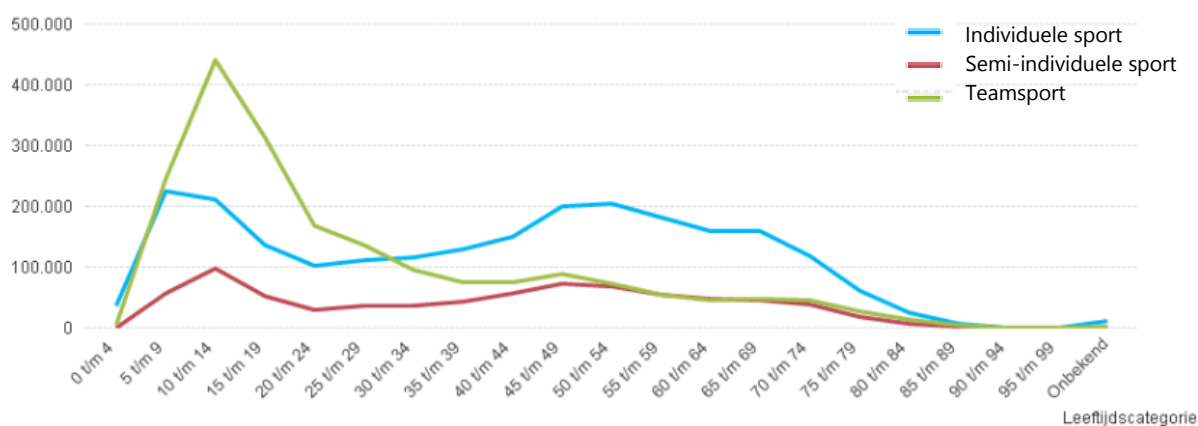
*Excl. Sportvisserij Nederland en Survivalbond Nederland

In 2017 hadden de 75 sportbonden in totaal 23.870 verenigingen ([bijlage 7](#)). Dit zijn 676 verenigingen minder dan in 2016. Relatief gezien is dit een daling van 2,8%. Bovenstaande grafiek vertoont de trend van het aantal sportverenigingen van de sportbonden die in deze rapportage zijn meegenomen. Om een realistische trendweergave te krijgen, zijn de aantallen sportverenigingen van Sportvisserij Nederland en de Survivalrun Bond Nederland in de grafiek buiten beschouwing gelaten. De verenigingsgegevens van Sportvisserij Nederland zijn namelijk uitsluitend vanaf 2013 bij NOC*NSF bekend en de verenigingsgegevens van Survivalbond Nederland uitsluitend vanaf 2016. Exclusief Sportvisserij Nederland en Survivalrun Bond Nederland is er een absolute daling van 669 verenigingen en een relatieve daling van 2,8%. In onderstaande grafiek is Sportvisserij Nederland en de Survivalbond wel meegenomen.

7. Type sport: individueel, semi-individueel, team

7.1 Vergelijking aantal lidmaatschappen per type sport

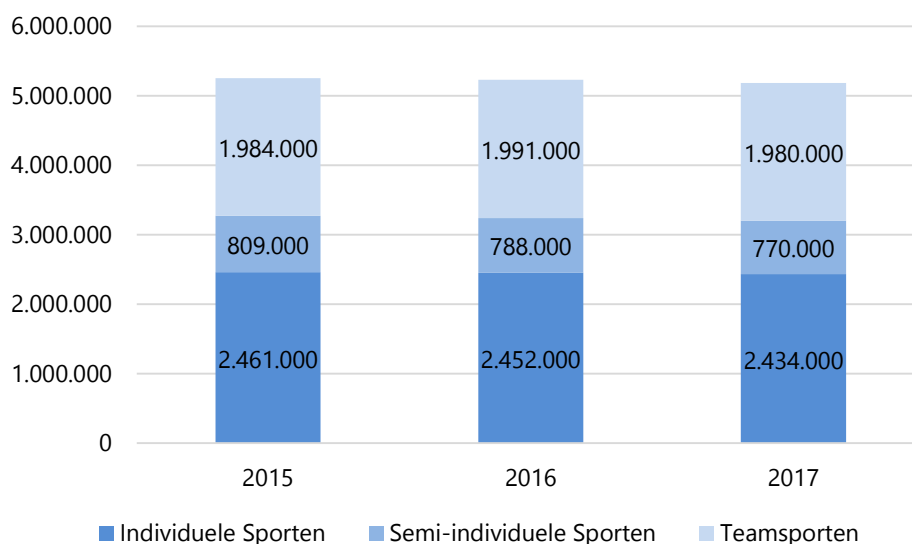
Toelichting:

Bovenstaande grafiek geeft de vergelijking van het aantal lidmaatschappen per type sport in 2017 weer. Hierbij is een onderverdeling in leeftijdscategorieën gemaakt. Het overzicht met het aantal lidmaatschappen per sportbond, verdeeld over de verschillende sporttypen, is te vinden in [bijlage 8](#).

De onderverdeling in individuele sporten, semi-individuele sporten en teamsporten wordt sinds enkele jaren op dezelfde wijze gehanteerd. Binnen een aantal sportbonden is sprake van diverse sporttakken, echter is voor het maken van dit onderscheid een indeling gemaakt naar sportbonden, zonder rekening te (kunnen) houden met het onderscheid tussen verschillende sporttakken binnen sportbonden.

Het is duidelijk zichtbaar dat tot en met 29 jaar teamsporten het meest worden beoefend. Vanaf ongeveer het 30^e levensjaar worden steeds meer individuele sporten (in verenigingsverband) beoefend.

7.2 Verhouding type sport

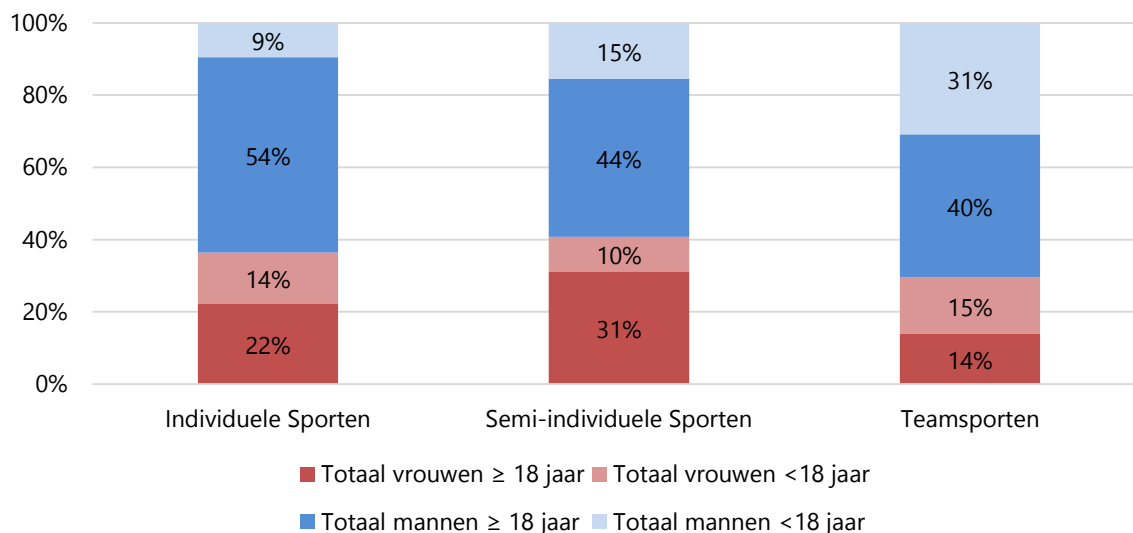

Toelichting:

Bovenstaande grafiek geeft de verdeling van het aantal lidmaatschappen over individuele-, semi-individuele en teamsporten in 2017 weer. Het merendeel van de lidmaatschappen had in 2017 betrekking op individuele sporten (2.434.000 lidmaatschappen). Daarnaast behoorden 770.000 lidmaatschappen tot semi-individuele sporten en 1.980.000 lidmaatschappen tot teamsporten.

De afgelopen jaren steeg het aantal lidmaatschappen van de teamsporten, deze trend is in 2017 doorbroken.

7.3 Verhouding type sport op basis van geslacht en leeftijd (2017)

Toelichting:

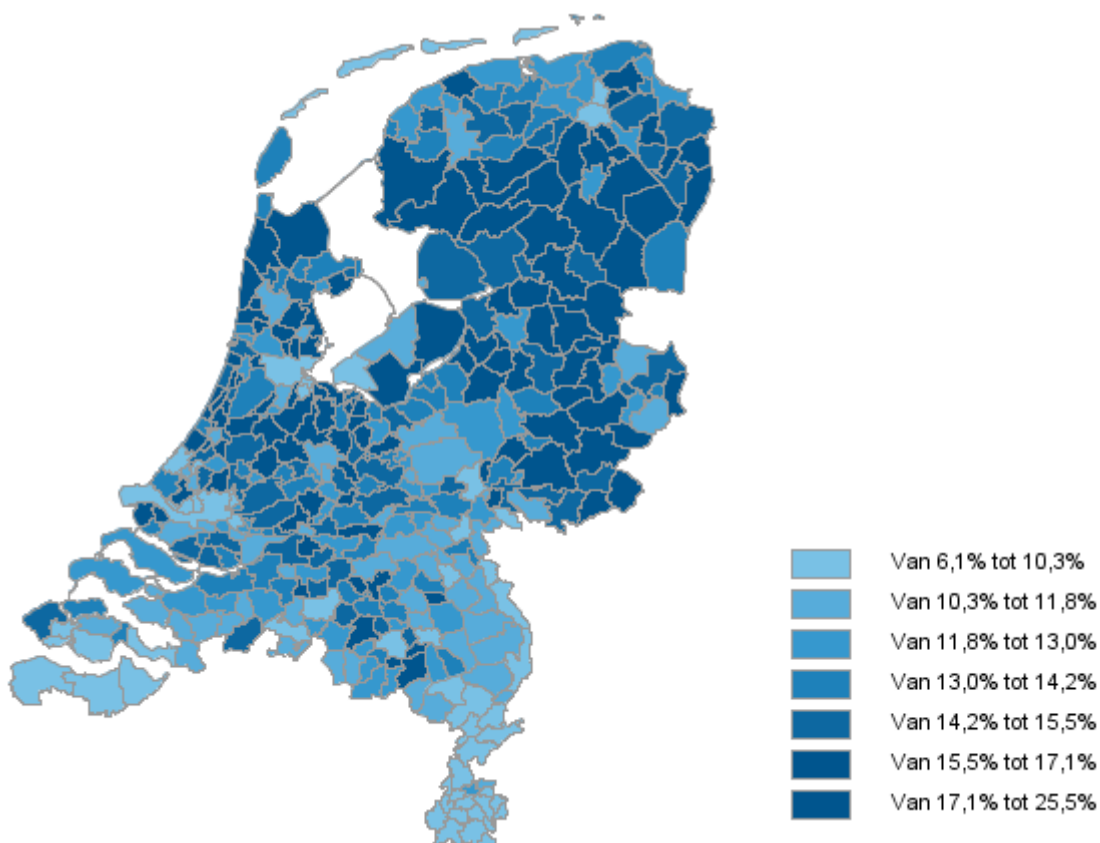
De verhouding mannen versus vrouwen en jeugd versus volwassenen verschilt per type sport. In bovenstaande grafiek is zichtbaar hoe de verschillende subgroepen zijn onderverdeeld per type sport. Wat betreft geslacht is zichtbaar dat alle sporttypen in 2017 meer lidmaatschappen onder mannen dan onder vrouwen hadden:

- Individuele sport: mannen 64% versus vrouwen 36%;
- Semi-individuele sport: mannen 59% versus vrouwen 41%;
- Teamsport: mannen 70% versus vrouwen 30%.

Qua leeftijdsverdeling bij het type teamsport had 46% van de lidmaatschappen betrekking op jeugd ten opzichte van 54% volwassenen, terwijl de verdeling bij individuele en semi-individuele sport respectievelijk 24% jeugd ten opzichte van 76% volwassenen en 25% jeugd ten opzichte van 75% was. Ten opzichte van 2015 en 2014 zijn er geen grote verschillen in deze verhoudingen opgetreden.

7.4 Geografische verdeling type sport op gemeenteniveau (2017)

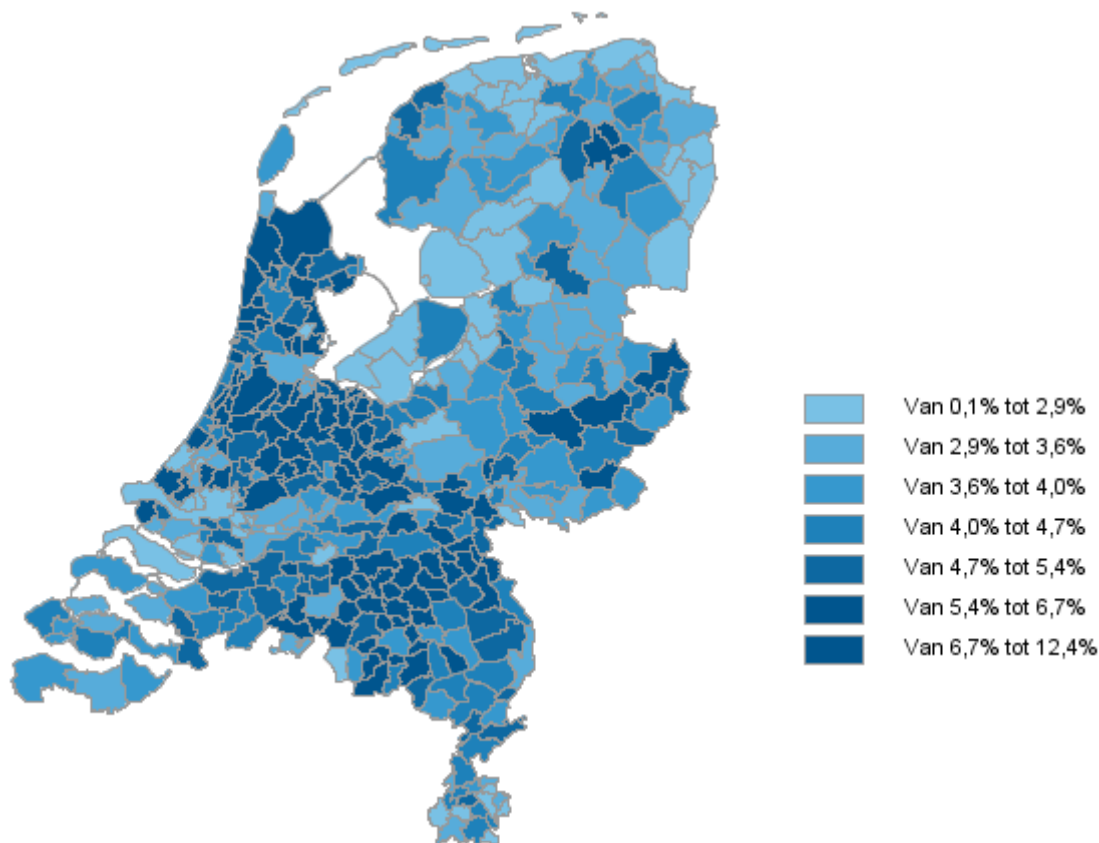
Individuele sport

Toelichting:

Bovenstaande kaart geeft de verdeling van het percentage lidmaatschappen behorend tot individuele sport in 2017 op gemeenteniveau in Nederland weer. Hierbij is het aantal lidmaatschappen binnen de betreffende sportbonden afgezet tegen het aantal inwoners per gemeente.

Semi-individuele sport

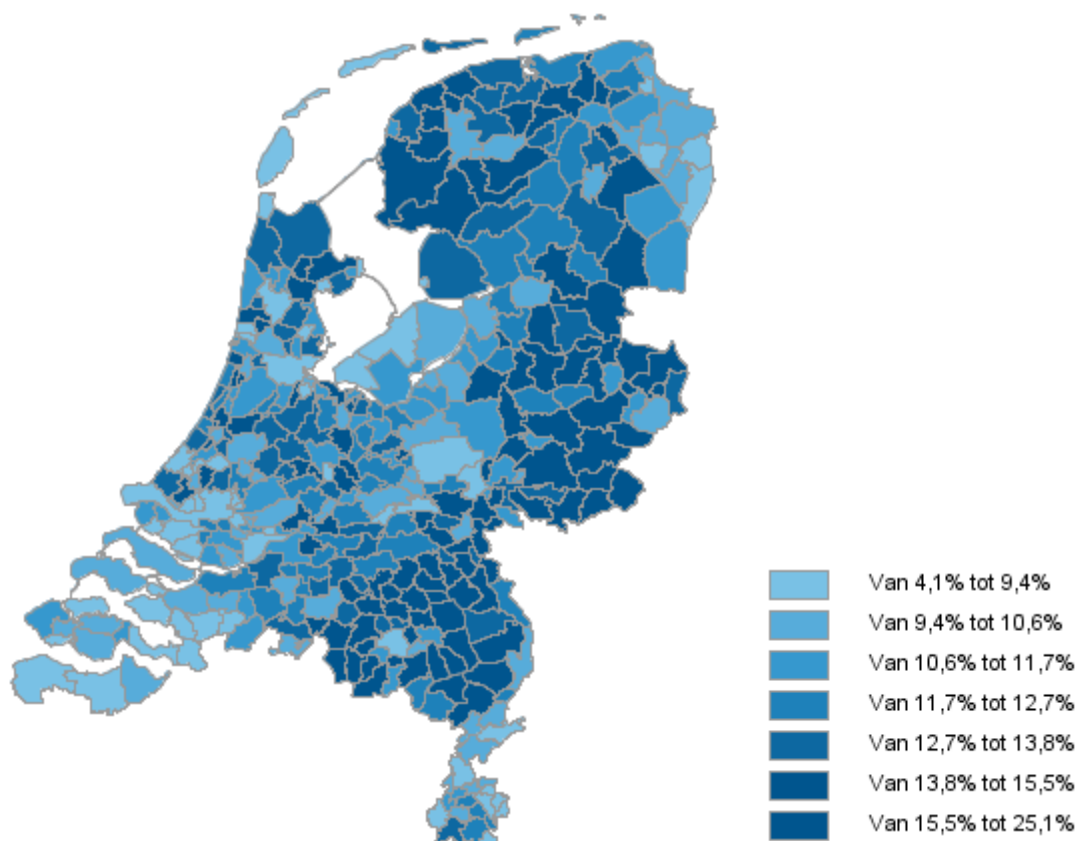

Toelichting:

Bovenstaande afbeelding geeft de verdeling van het percentage lidmaatschappen behorend tot semi-individuele sport in 2017 op gemeenteniveau in Nederland weer. Hierbij is het aantal lidmaatschappen binnen de betreffende sportbonden afgezet tegen het aantal inwoners per gemeente.

Teamsport

Toelichting:

Bovenstaande afbeelding geeft de verdeling van het percentage lidmaatschappen behorend tot teamsport in 2017 op gemeenteniveau in Nederland weer. Hierbij is het aantal lidmaatschappen binnen de betreffende sportbonden afgezet tegen het aantal inwoners per gemeente.

Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie

34/50

Bijlagen

BEZOEKADRES
Papendallaan 60, Arnhem

POSTADRES
Postbus 302, 6800 AH Arnhem

TELEFOON
026 483 44 00

EMAIL
info@nocnsf.nl

INTERNET
www.nocnsf.nl

Bijlage 1: Lidmaatschappen totaal per sportbond

Bond Volledige naam	Totaal 2017	Totaal 2016	Totaal 2015	Totaal 2014	Vershil 2017/2016 %	Vershil 2016/2015 %
Aikido Nederland	3.045	3.724	3.626	3.776	-18,23%	2,70%
American Football Bond Nederland	1.746	1.704	1.440	1.667	2,46%	18,33%
Algemene Nederlandse Sjoelbond	1.149	1.233	1.343	1.346	-6,81%	-8,19%
Atletiekunie	137.389	139.654	140.271	140.116	-1,62%	-0,44%
Badminton Nederland	39.343	40.989	42.714	45.246	-4,02%	-4,04%
Bob en Sleebond Nederland	74	76	92	82	-2,63%	-17,39%
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	9.717	9.034	10.159	8.186	7,56%	-11,07%
Gehandicaptensport Nederland	11.306	13.414	12.737	12.821	-15,71%	5,32%
Holland Surfing Association	574	574	600	623	0,00%	-4,33%
Judo Bond Nederland	52.924	54.658	55.375	57.842	-3,17%	-1,29%
Karate-Do Bond Nederland	8.008	8.569	8.514	8.774	-6,55%	0,65%
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	3.221	3.111	3.079	3.086	3,54%	1,04%
KNAC Nationale Autosport Federatie	9.989	10.272	8.726	10.050	-2,76%	17,72%
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	20.508	21.059	21.257	21.843	-2,62%	-0,93%
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	32.184	31.564	29.647	30.724	1,96%	6,47%
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	5.026	5.690	5.230	5.115	-11,67%	8,80%
Koninklijke Nederlandse Dambond	4.245	4.182	4.491	4.776	1,51%	-6,88%
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	302.154	309.460	303.650	299.558	-2,36%	1,91%
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	176.167	197.951	200.315	210.532	-11,00%	-1,18%
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	254.032	253.351	251.287	248.742	0,27%	0,82%
Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	12.143	12.653	13.776	14.127	-4,03%	-8,15%
Koninklijke Nederlandsche Kegelbond	3.667	3.931	4.135	4.417	-6,72%	-4,93%
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	61.780	60.389	58.766	57.926	2,30%	2,76%
Koninklijke Nederlandsche Kolf Bond	543	547	547	579	-0,73%	0,00%
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	85.524	85.688	85.963	89.644	-0,19%	-0,32%
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	6.986	6.569	6.252	6.088	6,35%	5,07%
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	570.431	582.918	599.012	622.807	-2,14%	-2,69%
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	356	361	399	428	-1,39%	-9,52%
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	55.869	53.422	50.154	52.721	4,58%	6,52%
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	34.942	33.595	32.627	32.231	4,01%	2,97%
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	24.366	23.682	23.206	23.722	2,89%	2,05%
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	40.265	35.685	33.444	94.559	12,83%	6,70%
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.217.540	1.231.561	1.227.080	1.213.653	-1,14%	0,37%
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	14.142	14.522	14.589	15.280	-2,62%	-0,46%
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	36.231	35.086	36.001	33.827	3,26%	-2,54%
Koninklijke Nederlandse Zwembond	144.331	140.565	138.363	139.428	2,68%	1,59%
Nederlandse Algemene Danssport Bond	1.188	1.172	1.205	4.468	1,37%	-2,74%
Nederlandse Basketball Bond	51.398	49.345	50.382	52.606	4,16%	-2,06%
Nederlandse Beugel Bond	1.283	1.269	1.257	1.275	1,10%	0,95%
Nederlandse Boks bond	5.399	4.605	3.168	3.337	17,24%	45,36%
Nederlandse Bowling Federatie	9.946	10.277	10.831	11.413	-3,22%	-5,11%
Nederlandse Bridge Bond	115.774	115.813	115.712	115.845	-0,03%	0,09%
Nederlandse Curling Bond	141	141	163	160	0,00%	-13,50%
Nederlandse Darts Bond	31.742	31.984	31.317	30.604	-0,76%	2,13%
Nederlandse Drakenboot Federatie	317	272	265	324	16,54%	2,64%
Nederlandse Floorball en Unihockeybond	1.268	1.192	1.417	1.401	6,38%	-15,88%
Nederlandse Frisbee Bond	1.581	1.417	1.033	1.100	11,57%	37,17%
Nederlandse Go Bond	524	507	534	519	3,35%	-5,06%
Nederlandse Golf Federatie	376.849	385.991	382.198	394.370	-2,37%	0,99%
Nederlands Handbal Verbond	49.378	49.378	49.379	49.784	0,00%	0,00%
Nederlandse Handboog Bond	10.578	10.546	10.441	10.182	0,30%	1,01%
Nederlandse IJshockey Bond	5.846	5.789	5.577	5.585	0,98%	3,80%
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	928	1.014	1.033	1.103	-8,48%	-1,84%
Nederlandse Jeu de Boules Bond	16.478	16.984	17.065	17.245	-2,98%	-0,47%
Nederlandse Klootschiet Bond	3.308	3.323	3.451	3.512	-0,45%	-3,71%
Nederlandse Kruisboog Bond	2.621	2.726	2.774	3.032	-3,85%	-1,73%
Nederland Lacrosse	931	931	797	770	0,00%	16,81%
Nederlandse Minigolf Bond	477	476	502	473	0,21%	-5,18%
Nederlandse Onderwatersport Bond	13.409	14.043	16.121	16.522	-4,51%	-12,89%
Nederlandse Roller sports en Bandy Bond	698	721	698	737	-3,19%	3,30%
Nederlandse Rugby Bond	15.299	14.531	13.144	11.887	5,29%	10,55%
Nederlandse Ski Vereniging	68.487	71.019	74.549	82.355	-3,57%	-4,74%
Nederlandse Tafeltennis Bond	26.857	27.742	28.431	29.574	-3,19%	-2,42%
Nederlandse Toer Fiets Unie	71.084	67.322	65.669	62.619	5,59%	2,52%
Nederlandse Triathlon Bond	26.298	25.266	23.635	8.333	4,08%	6,90%
Nederlandse Volleybal Bond	117.783	117.053	116.820	118.295	0,62%	0,20%
Nederlandse Wandelsport Bond	94.155	96.751	105.948	43.959	-2,68%	-8,68%
Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	1.345	1.412	1.448	1.493	-4,75%	-2,49%
Reddingsbrigade Nederland	22.997	22.971	22.974	22.983	0,11%	-0,01%
Sportvisserij Nederland	562.290	562.653	572.648	587.338	-0,06%	-1,75%
Squash Bond Nederland	7.130	7.061	9.730	11.849	0,98%	-27,43%
Survivalrun Bond Nederland	9.872	7.589	0	0	30,08%	-
Taekwondo Bond Nederland	5.635	6.253	6.775	6.973	-9,88%	-7,70%
Watersportverbond	81.244	69.575	76.912	74.564	16,77%	-9,54%
Totaal	5.194.455	5.238.557	5.254.870	5.361.514	-0,84%	-0,31%

Terug naar hoofdstuk 1.1

Bijlage 2: Lidmaatschappen jeugd per sportbond en geslacht

Sportbond	Jongens <18 jaar 2017	Jongens <18 jaar 2016	Jongens <18 jaar 2015	% verschil jongens <18 jaar 2017/20 16	% verschil jongens < 18 jaar 2016/2015	Meisjes <18 jaar 2017	Meisjes <18 jaar 2016	Meisjes <18 jaar 2015	% verschil meisjes < 18 jaar 2017/2016	% verschil meisjes < 18 jaar 2016/2015	Totaal jeugd <18 jaar 2017	Totaal jeugd <18 jaar 2016	Totaal jeugd <18 jaar 2015	Verskil 2017/2016 %	Verskil 2016/2015 %	Versc hil meisj es # 2017/ 2016
Aikido Nederland	765	1.012	970	-24,41%	4,33%	445	525	494	-15,24%	6,28%	1.210	1.537	1.464	-21,28%	4,99%	-80
American Football Bond Nederland	449	438	499	2,51%	-12,22%	35	27	26	29,63%	3,85%	484	465	525	4,09%	-11,43%	8
Algemene Nederlandse Sjoelbond	8	9	10	-11,11%	-10,00%	11	15	15	-26,67%	0,00%	19	24	25	-20,83%	-4,00%	-4
Atletiekunie	20.415	20.071	19.644	1,71%	2,17%	19.178	18.639	17.733	2,89%	5,11%	39.593	38.710	37.377	2,28%	3,57%	539
Badminton Nederland	6.499	6.764	7.107	-3,92%	-4,83%	5.990	6.430	6.901	-6,84%	-6,83%	12.489	13.194	14.008	-5,34%	-5,81%	-440
Bob en Sleebond Nederland	0	0	4	-	-100,00%	0	0	1	-	-100,00%	0	0	5	-	-100,00%	0
Federatie Oosterse Gevechtskunsten	2.294	2.366	3.233	-3,04%	-26,82%	837	871	1.072	-3,90%	-18,75%	3.131	3.237	4.305	-3,27%	-24,81%	-34
Gehandicaptensport Nederland	701	864	840	-18,87%	2,86%	437	547	523	-20,11%	4,59%	1.138	1.411	1.363	-19,35%	3,52%	-110
Holland Surfing Association	35	35	44	0,00%	-20,45%	7	8	9	-12,50%	-11,11%	42	43	53	-2,33%	-18,87%	-1
Judo Bond Nederland	28.668	29.786	30.670	-3,75%	-2,88%	8.882	8.986	9.009	-1,16%	-0,26%	37.550	38.772	39.679	-3,15%	-2,29%	-104
Karate-Do Bond Nederland	2.148	2.362	2.445	-9,06%	-3,39%	1.349	1.432	1.485	-5,80%	-3,57%	3.497	3.794	3.930	-7,83%	-3,46%	-83
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	1.356	1.328	1.324	2,11%	0,30%	354	349	328	1,43%	6,40%	1.710	1.677	1.652	1,97%	1,51%	5
KNAC Nationale Autosport Federatie	619	554	502	11,73%	10,36%	97	89	79	8,99%	12,66%	716	643	581	11,35%	10,67%	8
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	6.079	6.252	6.428	-2,77%	-2,74%	2.228	2.219	2.187	0,41%	1,46%	8.307	8.471	8.615	-1,94%	-1,67%	9
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	148	169	176	-12,43%	-3,98%	18	22	15	-18,18%	46,67%	166	191	191	-13,09%	0,00%	-4
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	883	1.067	1.267	-17,24%	-15,79%	152	195	161	-22,05%	21,12%	1.035	1.262	1.428	-17,99%	-11,62%	-43
Koninklijke Nederlandse Dambond	354	321	431	10,28%	-25,52%	113	87	105	29,89%	-17,14%	467	408	536	14,46%	-23,88%	26
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	50.116	49.305	46.555	1,64%	5,91%	180.460	184.571	181.087	-2,23%	1,92%	230.576	233.876	227.642	-1,41%	2,74%	-4.111
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	3.576	3.989	4.365	-10,35%	-8,61%	57.860	66.868	68.897	-13,47%	-2,94%	61.436	70.857	73.262	-13,30%	-3,28%	-9.008
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	52.473	53.197	53.534	-1,36%	-0,63%	117.624	117.965	117.011	-0,29%	0,82%	170.097	171.162	170.545	-0,62%	0,36%	-341
Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	1.837	1.958	2.136	-6,18%	-8,33%	1.366	1.443	1.518	-5,34%	-4,94%	3.203	3.401	3.654	-5,82%	-6,92%	-77
Koninklijke Nederlandsche Kegelbond	30	20	21	50,00%	-4,76%	22	15	24	46,67%	-37,50%	52	35	45	48,57%	-22,22%	7
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	4.645	4.653	4.547	-0,17%	2,33%	4.037	3.954	3.878	2,10%	1,96%	8.682	8.607	8.425	0,87%	2,16%	83
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	13.402	13.330	13.469	0,54%	-1,03%	26.338	26.700	27.075	-1,36%	-1,39%	39.740	40.030	40.544	-0,72%	-1,27%	-362
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	160	159	186	0,63%	-14,52%	54	55	58	-1,82%	-5,17%	214	214	244	0,00%	-12,30%	-1
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	61.011	63.654	67.239	-4,15%	-5,33%	50.140	52.655	55.427	-4,78%	-5,00%	111.151	116.309	122.666	-4,43%	-5,18%	-2.515
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	1	1	1	0,00%	0,00%	0	0	0	-	-	1	1	1	0,00%	0,00%	0
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	3.988	3.716	3.426	7,32%	8,46%	383	336	275	13,99%	22,18%	4.371	4.052	3.701	7,87%	9,48%	47
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	1.387	1.417	1.474	-2,12%	-3,87%	991	1.003	979	-1,20%	2,45%	2.378	2.420	2.453	-1,74%	-1,35%	-12
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	8.247	7.788	7.198	5,89%	8,20%	2.240	1.758	1.408	27,42%	24,86%	10.487	9.546	8.606	9,86%	10,92%	482
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	6.085	5.315	5.326	14,49%	-0,21%	8.693	7.441	6.974	16,83%	6,70%	14.778	12.756	12.300	15,85%	3,71%	1.252
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	491.544	503.511	501.535	-2,38%	0,39%	89.057	89.217	84.519	-0,18%	5,56%	580.601	592.728	586.054	-2,05%	1,14%	-160
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	464	500	551	-7,20%	-9,26%	74	83	81	-10,84%	2,47%	538	583	632	-7,72%	-7,75%	-9
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	7.619	7.543	7.844	1,01%	-3,84%	1.630	1.670	1.823	-2,40%	-8,39%	9.249	9.213	9.667	0,39%	-4,70%	-40
Koninklijke Nederlandse Zwembond	39.898	35.334	35.629	12,92%	-0,83%	37.539	37.787	37.481	-0,66%	0,82%	77.437	73.121	73.110	5,90%	0,02%	-248
Nederlandse Algemene Danssport Bond	42	44	58	-4,55%	-24,14%	51	49	72	4,08%	-31,94%	93	93	130	0,00%	-28,46%	2
Nederlandse Basketball Bond	18.687	18.977	19.164	-1,53%	-0,98%	6.941	6.844	6.855	1,42%	-0,16%	25.628	25.821	26.019	-0,75%	-0,76%	97
Nederlandse Beugel Bond	25	27	34	-7,41%	-20,59%	1	3	8	-66,67%	-62,50%	26	30	42	-13,33%	-28,57%	-2
Nederlandse Boks bond	686	603	373	13,76%	61,66%	218	181	103	20,44%	75,73%	904	784	476	15,31%	64,71%	37
Nederlandse Bowling Federatie	517	574	617	-9,93%	-6,97%	157	181	202	-13,26%	-10,40%	674	755	819	-10,73%	-7,81%	-24
Nederlandse Bridge Bond	73	73	96	0,00%	-23,96%	37	25	33	48,00%	-24,24%	110	98	129	12,24%	-24,03%	12
Nederlandse Curling Bond	15	17	24	-11,76%	-29,17%	11	12	10	-8,33%	20,00%	26	29	34	-10,34%	-14,71%	-1

Nederlandse Darts Bond	454	481	471	-5,61%	2,12%	44	57	42	~~237,50~~	35,71%	498	538	513	-7,43%	4,87%	-13
Nederlandse Drakenboot Federatie	3	3	3	0,00%	0,00%	0	1	1	-100,00%	0,00%	3	4	4	-25,00%	0,00%	-1
Nederlandse Floorball en Unihockeybond	437	413	443	5,81%	-6,77%	174	154	172	12,99%	-10,47%	611	567	615	7,76%	-7,80%	20
Nederlandse Frisbee Bond	227	203	146	11,82%	39,04%	108	110	76	-1,82%	44,74%	335	313	222	7,03%	40,99%	-2
Nederlandse Go Bond	15	23	7	-34,78%	228,57%	2	4	5	-50,00%	-20,00%	17	27	12	-37,04%	125,00%	-2
Nederlandse Golf Federatie	7.511	7.565	8.079	-0,71%	-6,36%	2.760	3.098	3.308	-10,91%	-6,35%	10.271	10.663	11.387	-3,68%	-6,36%	-338
Nederlands Handbal Verbond	4.048	4.510	4.977	-10,24%	-9,38%	16.510	18.162	19.571	-9,10%	-7,20%	20.558	22.672	24.548	-9,32%	-7,64%	-1.652
Nederlandse Handboog Bond	1.748	1.865	1.932	-6,27%	-3,47%	766	742	648	3,23%	14,51%	2.514	2.607	2.580	-3,57%	1,05%	24
Nederlandse IJshockey Bond	1.269	1.281	1.263	-0,94%	1,43%	201	191	166	5,24%	15,06%	1.470	1.472	1.429	-0,14%	3,01%	10
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	4	0	1	-	-100,00%	5	2	3	150,00%	-33,33%	9	2	4	350,00%	-50,00%	3
Nederlandse Jeu de Boules Bond	83	98	97	-15,31%	1,03%	35	40	38	-12,50%	5,26%	118	138	135	-14,49%	2,22%	-5
Nederlandse Klootschiet Bond	397	395	406	0,51%	-2,71%	125	124	136	0,81%	-8,82%	522	519	542	0,58%	-4,24%	1
Nederlandse Kruisboog Bond	21	34	41	-38,24%	-17,07%	11	14	17	-21,43%	-17,65%	32	48	58	-33,33%	-17,24%	-3
Nederland Lacrosse	24	23	16	4,35%	43,75%	37	32	18	15,63%	77,78%	61	55	34	10,91%	61,76%	5
Nederlandse Minigolf Bond	6	9	11	-33,33%	-18,18%	5	5	6	0,00%	-16,67%	11	14	17	-21,43%	-17,65%	0
Nederlandse Onderwatersport Bond	712	808	969	-11,88%	-16,62%	503	546	620	-7,88%	-11,94%	1.215	1.354	1.589	-10,27%	-14,79%	-43
Nederlandse Roller sports en Bandy Bond	41	37	37	10,81%	0,00%	352	351	333	0,28%	5,41%	393	388	370	1,29%	4,86%	1
Nederlandse Rugby Bond	6.577	6.192	5.724	6,22%	8,18%	791	756	710	4,63%	6,48%	7.368	6.948	6.434	6,04%	7,99%	35
Nederlandse Ski Vereniging	6.140	6.503	7.073	-5,58%	-8,06%	5.563	6.219	6.450	-10,55%	-3,58%	11.703	12.722	13.523	-8,01%	-5,92%	-656
Nederlandse Tafeltennis Bond	4.759	5.095	5.505	-6,59%	-7,45%	1.189	1.334	1.396	-10,87%	-4,44%	5.948	6.429	6.901	-7,48%	-6,84%	-145
Nederlandse Toer Fiets Unie	1.850	1.831	1.790	1,04%	2,29%	349	365	395	-4,38%	-7,59%	2.199	2.196	2.185	0,14%	0,50%	-16
Nederlandse Triathlon Bond	411	488	942	-15,78%	-48,20%	297	314	611	-5,41%	-48,61%	708	802	1.553	-11,72%	-48,36%	-17
Nederlandse Volleybal Bond	8.988	9.647	9.676	-6,83%	-0,30%	40.007	42.424	42.670	-5,70%	-0,58%	48.995	52.071	52.346	-5,91%	-0,53%	-2.417
Nederlandse Wandelsport Bond	12.718	14.264	19.292	-10,84%	-26,06%	13.843	15.483	20.465	-10,59%	-24,34%	26.561	29.747	39.757	-10,71%	-25,18%	-1.640
Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	106	126	79	-15,87%	59,49%	51	56	35	-8,93%	60,00%	157	182	114	-13,74%	59,65%	-5
Reddingsbrigade Nederland	4.540	5.025	5.447	-9,65%	-7,75%	4.341	4.807	5.148	-9,69%	-6,62%	8.881	9.832	10.595	-9,67%	-7,20%	-466
Sportvisserij Nederland	47.279	51.662	58.302	-8,48%	-11,39%	2.787	2.931	3.013	-4,91%	-2,72%	50.066	54.593	61.315	-8,29%	-10,96%	-144
Squash Bond Nederland	217	218	231	-0,46%	-5,63%	78	85	90	-8,24%	-5,56%	295	303	321	-2,64%	-5,61%	-7
Survivalrun Bond Nederland	1.746	1.224	0	42,65%	-	1.031	758	0	36,02%	-	2.777	1.982	0	40,11%	-	273
Taekwondo Bond Nederland	2.170	2.534	2.851	-14,36%	-11,12%	1.441	1.537	1.645	-6,25%	-6,57%	3.611	4.071	4.496	-11,30%	-9,45%	-96
Watersportverbond	11.087	3.596	3.897	208,31%	-7,72%	5.714	2.112	2.296	170,55%	-8,01%	16.801	5.708	6.193	194,34%	-7,83%	3.602
Totaal	963.537	975.256	990.704	-1,20%	-1,56%	725.177	744.071	746.025	-2,54%	-0,26%	1.688.714	1.719.327	1.736.729	-1,78%	-1,00%	-18.894

[Terug naar hoofdstuk 1.1](#)

Bijlage 3: Lidmaatschappen volwassenen per sportbond en geslacht

38/50

Sportbond	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2017	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2016	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2015	Vershil 2017/2016 %	Vershil 2016/2015 %	Totaal vrouwen ≥ 18 jaar 2017	Totaal vrouwen ≥ 18 jaar 2016	Totaal vrouwen ≥ 18 jaar 2015	Vershil 2017/2016 %	Vershil 2016/2015 %	Totaal volwassenen ≥ 18 jaar 2017	Totaal volwassenen n ≥ 18 jaar 2016	Totaal volwassenen n ≥ 18 jaar 2015	Vershil 2017/2016 %	Vershil 2016/2015 %
Aikido Nederland	1.482	1.766	1.761	-16,08%	0,28%	353	421	401	-16,15%	4,99%	1.835	2.187	2.162	-16,10%	1,16%
American Football Bond Nederland	1.185	1.161	849	2,07%	36,75%	77	78	66	-1,28%	18,18%	1.262	1.239	915	1,86%	35,41%
Algemene Nederlandse Sjoelbond	577	606	641	-4,79%	-5,46%	553	603	677	-8,29%	-10,93%	1.130	1.209	1.318	-6,53%	-8,27%
Atletiekunie	49.883	50.570	51.373	-1,36%	-1,56%	47.913	50.374	51.521	-4,89%	-2,23%	97.796	100.944	102.894	-3,12%	-1,90%
Badminton Nederland	16.641	17.169	17.679	-3,08%	-2,88%	10.213	10.626	11.027	-3,89%	-3,64%	26.854	27.795	28.706	-3,39%	-3,17%
Bob en Sleetbond Nederland	62	64	70	-3,13%	-8,57%	12	12	17	0,00%	-29,41%	74	76	87	-2,63%	-12,64%
Federatie Oosterse Gevechtssporten	5.117	4.461	4.403	14,71%	1,32%	1.469	1.336	1.451	9,96%	-7,93%	6.586	5.797	5.854	13,61%	-0,97%
Gehandicaptensport Nederland	4.950	5.844	5.544	-15,30%	5,41%	5.218	6.159	5.830	-15,28%	5,64%	10.168	12.003	11.374	-15,29%	5,53%
Holland Surfing Association	439	433	440	1,39%	-1,59%	93	98	107	-5,10%	-8,41%	532	531	547	0,19%	-2,93%
Judo Bond Nederland	12.722	13.156	13.203	-3,30%	-0,36%	2.652	2.730	2.493	-2,86%	9,51%	15.374	15.886	15.696	-3,22%	1,21%
Karate-Do Bond Nederland	3.333	3.598	3.514	-7,37%	2,39%	1.178	1.177	1.070	0,08%	10,00%	4.511	4.775	4.584	-5,53%	4,17%
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	1.130	1.071	1.057	5,51%	1,32%	381	363	370	4,96%	-1,89%	1.511	1.434	1.427	5,37%	0,49%
KNAC Nationale Autosport Federatie	8.536	8.695	7.431	-1,83%	17,01%	737	934	714	-21,09%	30,81%	9.273	9.629	8.145	-3,70%	18,22%
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	8.847	9.033	9.022	-2,06%	0,12%	3.354	3.555	3.620	-5,65%	-1,80%	12.201	12.588	12.642	-3,07%	-0,43%
Koninklijke Nederlandse Bijlart Bond	30.204	29.460	27.830	2,53%	5,86%	1.814	1.913	1.626	-5,18%	17,65%	32.018	31.373	29.456	2,06%	6,51%
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	3.803	4.225	3.626	-9,99%	16,52%	188	203	176	-7,39%	15,34%	3.991	4.428	3.802	-9,87%	16,47%
Koninklijke Nederlandse Dambond	3.682	3.675	3.856	0,19%	-4,69%	96	99	99	-3,03%	0,00%	3.778	3.774	3.955	0,11%	-4,58%
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	12.291	12.898	12.590	-4,71%	2,45%	59.287	62.686	63.418	-5,42%	-1,15%	71.578	75.584	76.008	-5,30%	-0,56%
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	24.587	27.310	28.761	-9,97%	-5,05%	90.144	99.784	98.292	-9,66%	1,52%	114.731	127.094	127.053	-9,73%	0,03%
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	42.973	42.174	41.625	1,89%	1,32%	40.962	40.015	39.117	2,37%	2,30%	83.935	82.189	80.742	2,12%	1,79%
Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	6.470	6.703	7.307	-3,48%	-8,27%	2.470	2.549	2.815	-3,10%	-9,45%	8.940	9.252	10.122	-3,37%	-8,60%
Koninklijke Nederlandsche Kegelbond	2.171	2.295	2.392	-5,40%	-4,06%	1.444	1.601	1.698	-9,81%	-5,71%	3.615	3.896	4.090	-7,21%	-4,74%
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	33.377	32.649	31.828	2,23%	2,58%	19.721	19.133	18.513	3,07%	3,35%	53.098	51.782	50.341	2,54%	2,86%
Koninklijke Nederlandsche Kolf Bond	354	359	353	-1,39%	1,70%	189	188	194	0,53%	-3,09%	543	547	547	-0,73%	0,00%
Koninklijk Nederlands Korfball Verbond	22.101	22.079	22.086	0,10%	-0,03%	23.683	23.579	23.333	0,44%	1,05%	45.784	45.658	45.419	0,28%	0,53%
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	3.702	3.424	3.165	8,12%	8,18%	3.070	2.931	2.843	4,74%	3,10%	6.772	6.355	6.008	6,56%	5,78%
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	246.731	250.347	255.099	-1,44%	-1,86%	212.549	216.262	221.247	-1,72%	-2,25%	459.280	466.609	476.346	-1,57%	-2,04%
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	326	332	365	-1,81%	-9,04%	29	28	33	3,57%	-15,15%	355	360	398	-1,39%	-9,55%
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	46.144	44.264	41.487	4,25%	6,69%	5.354	5.106	4.966	4,86%	2,82%	51.498	49.370	46.453	4,31%	6,28%
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	16.069	15.587	15.276	3,09%	2,04%	16.495	15.588	14.898	5,82%	4,63%	32.564	31.175	30.174	4,46%	3,32%
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	13.361	13.650	14.032	-2,12%	-2,72%	518	486	568	6,58%	-14,44%	13.879	14.136	14.600	-1,82%	-3,18%
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	17.265	15.893	14.841	8,63%	7,09%	8.222	7.036	6.303	16,86%	11,63%	25.487	22.929	21.144	11,16%	8,44%
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	571.198	574.945	579.045	-0,65%	-0,71%	65.741	63.888	61.981	2,90%	3,08%	636.939	638.833	641.026	-0,30%	-0,34%
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	12.547	12.884	12.881	-2,62%	0,02%	1.057	1.055	1.076	0,19%	-1,95%	13.604	13.939	13.957	-2,40%	-0,13%
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	23.686	22.711	23.124	4,29%	-1,79%	3.296	3.162	3.210	4,24%	-1,50%	26.982	25.873	26.334	4,29%	-1,75%

39/50

Koninklijke Nederlandse Zwembond	36.957	35.967	34.816	2,75%	3,31%	29.937	31.477	30.437	-4,89%	3,42%	66.894	67.444	65.253	-0,82%	3,36%
Nederlandse Algemene Danssport Bond	555	560	549	-0,89%	2,00%	540	519	526	4,05%	-1,33%	1.095	1.079	1.075	1,48%	0,37%
Nederlandse Basketball Bond	18.838	17.135	17.653	9,94%	-2,93%	6.932	6.389	6.710	8,50%	-4,78%	25.770	23.524	24.363	9,55%	-3,44%
Nederlandse Beugel Bond	1.064	1.040	1.019	2,31%	2,06%	193	199	196	-3,02%	1,53%	1.257	1.239	1.215	1,45%	1,98%
Nederlandse Boks bond	3.761	3.189	2.325	17,94%	37,16%	734	632	367	16,14%	72,21%	4.495	3.821	2.692	17,64%	41,94%
Nederlandse Bowling Federatie	6.651	6.815	7.148	-2,41%	-4,66%	2.621	2.707	2.864	-3,18%	-5,48%	9.272	9.522	10.012	-2,63%	-4,89%
Nederlandse Bridge Bond	47.618	47.690	47.855	-0,15%	-0,34%	68.046	68.025	67.728	0,03%	0,44%	115.664	115.715	115.583	-0,04%	0,11%
Nederlandse Curling Bond	89	87	99	2,30%	-12,12%	26	25	30	4,00%	-16,67%	115	112	129	2,68%	-13,18%
Nederlandse Darts Bond	28.679	28.727	28.047	-0,17%	2,42%	2.565	2.719	2.757	-5,66%	-1,38%	31.244	31.446	30.804	-0,64%	2,08%
Nederlandse Drakenboot Federatie	196	163	160	20,25%	1,88%	118	105	101	12,38%	3,96%	314	268	261	17,16%	2,68%
Nederlandse Floorball en Unihockeybond	428	401	501	6,73%	-19,96%	229	224	301	2,23%	-25,58%	657	625	802	5,12%	-22,07%
Nederlandse Frisbee Bond	854	752	567	13,56%	32,63%	392	352	244	11,36%	44,26%	1.246	1.104	811	12,86%	36,13%
Nederlandse Go Bond	465	443	484	4,97%	-8,47%	42	37	38	13,51%	-2,63%	507	480	522	5,63%	-8,05%
Nederlandse Golf Federatie	246.795	251.685	248.122	-1,94%	1,44%	119.783	123.643	122.689	-3,12%	0,78%	366.578	375.328	370.811	-2,33%	1,22%
Nederlands Handbal Verbond	10.228	9.769	9.306	4,70%	4,98%	18.592	16.937	15.525	9,77%	9,10%	28.820	26.706	24.831	7,92%	7,55%
Nederlandse Handboog Bond	6.408	6.381	6.355	0,42%	0,41%	1.656	1.558	1.506	6,29%	3,45%	8.064	7.939	7.861	1,57%	0,99%
Nederlandse IJshockey Bond	3.796	3.760	3.609	0,96%	4,18%	580	557	539	4,13%	3,34%	4.376	4.317	4.148	1,37%	4,07%
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	512	558	573	-8,24%	-2,62%	407	454	456	-10,35%	-0,44%	919	1.012	1.029	-9,19%	-1,65%
Nederlandse Jeu de Boules Bond	10.001	10.286	10.363	-0,74%	-0,74%	6.359	6.560	6.567	-3,06%	-0,11%	16.360	16.846	16.930	-2,88%	-0,50%
Nederlandse Klootschiet Bond	2.335	2.351	2.424	-0,68%	-3,01%	451	453	485	-0,44%	-6,60%	2.786	2.804	2.909	-0,64%	-3,61%
Nederlandse Kruisboog Bond	1.857	1.914	1.951	-2,98%	-1,90%	732	764	765	-4,19%	-0,13%	2.589	2.678	2.716	-3,32%	-1,40%
Nederland Lacrosse	360	386	341	-6,74%	13,20%	510	490	422	4,08%	16,11%	870	876	763	-0,68%	14,81%
Nederlandse Minigolf Bond	314	309	324	1,62%	-4,63%	152	153	161	-0,65%	-4,97%	466	462	485	0,87%	-4,74%
Nederlandse Onderwatersport Bond	9.313	9.749	11.062	-4,47%	-11,87%	2.881	2.940	3.470	-2,01%	-15,27%	12.194	12.689	14.532	-3,90%	-12,68%
Nederlandse Roller sports en Bandy Bond	104	133	134	-21,80%	-0,75%	201	200	194	0,50%	3,09%	305	333	328	-8,41%	1,52%
Nederlandse Rugby Bond	6.728	6.491	5.770	3,65%	12,50%	1.203	1.092	940	10,16%	16,17%	7.931	7.583	6.710	4,59%	13,01%
Nederlandse Ski Vereniging	31.200	32.217	33.533	-3,16%	-3,92%	25.584	26.080	27.493	-1,90%	-5,14%	56.784	58.297	61.026	-2,60%	-4,47%
Nederlandse Tafeltennis Bond	17.659	18.031	18.198	-2,06%	-0,92%	3.250	3.282	3.332	-0,98%	-1,50%	20.909	21.313	21.530	-1,90%	-1,01%
Nederlandse Toer Fiets Unie	60.060	56.952	55.842	5,46%	1,99%	8.825	8.174	7.642	7,96%	6,96%	68.885	65.126	63.484	5,77%	2,59%
Nederlandse Triathlon Bond	18.575	17.813	16.503	4,28%	7,94%	7.015	6.651	5.579	5,47%	19,21%	25.590	24.464	22.082	4,60%	10,79%
Nederlandse Volleybal Bond	30.970	30.060	30.233	3,03%	-0,57%	37.818	34.922	34.241	8,29%	1,99%	68.788	64.982	64.474	5,86%	0,79%
Nederlandse Wandelsport Bond	28.688	28.396	28.376	1,03%	0,07%	38.906	38.608	37.815	0,77%	2,10%	67.594	67.004	66.191	0,88%	1,23%
Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	1.034	1.069	1.144	-3,27%	-6,56%	154	161	190	-4,35%	-15,26%	1.188	1.230	1.334	-3,41%	-7,80%
Reddingsbrigade Nederland	7.903	7.391	6.973	6,93%	5,99%	6.213	5.748	5.406	8,09%	6,33%	14.116	13.139	12.379	7,44%	6,14%
Sportvisserij Nederland	487.569	483.801	487.304	0,78%	-0,72%	24.655	24.259	24.029	1,63%	0,96%	512.224	508.060	511.333	0,82%	-0,64%
Squash Bond Nederland	5.677	5.627	7.803	0,89%	-27,89%	1.158	1.131	1.606	2,39%	-29,58%	6.835	6.758	9.409	1,14%	-28,18%
Survivalrun Bond Nederland	5.355	4.383	0	22,18%	-	1.740	1.224	0	42,16%	-	7.095	5.607	0	26,54%	-
Taekwondo Bond Nederland	1.486	1.621	1.713	-8,33%	-5,37%	538	561	566	-4,10%	-0,88%	2.024	2.182	2.279	-7,24%	-4,26%
Watersportverbond	54.528	54.194	60.512	0,62%	-10,44%	9.915	9.673	10.207	2,50%	-5,23%	64.443	63.867	70.719	0,90%	-9,69%
Totaal	2.443.556	2.443.787	2.448.247	-0,01%	-0,18%	1.062.185	1.075.443	1.069.894	-1,23%	0,52%	3.505.741	3.519.230	3.518.141	-0,38%	3%

[Terug naar hoofdstuk 1.1](#)

Bijlage 4: Ontwikkelingen lidmaatschappen sportbonden – absoluut

Bond Volledige naam	Totaal 2017	Totaal 2016	Totaal 2015	Vershil 2017/2016	Vershil 2016/2015	Vershil 40/50 2015/2014
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.217.540	1.231.561	1.227.080	-14.021	4.481	13.427
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	570.431	582.918	599.012	-12.487	-16.094	-23.795
Sportvisserij Nederland	562.290	562.653	572.648	-363	-9.995	-14.690
Nederlandse Golf Federatie	376.849	385.991	382.198	-9.142	3.793	-12.172
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	302.154	309.460	303.650	-7.306	5.810	4.092
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	254.032	253.351	251.287	681	2.064	2.545
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	176.167	197.951	200.315	-21.784	-2.364	-10.217
Koninklijke Nederlandse Zwembond	144.331	140.565	138.363	3.766	2.202	-1.065
Atletiekunie	137.389	139.654	140.271	-2.265	-617	155
Nederlandse Volleybal Bond	117.783	117.053	116.820	730	233	-1.475
Nederlandse Bridge Bond	115.774	115.813	115.712	-39	101	-133
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	85.524	85.688	85.963	-164	-275	-3.681
Watersportverbond	81.244	69.575	76.912	11.669	-7.337	2.348
Nederlandse Toer Fiets Unie	71.084	67.322	65.669	3.762	1.653	3.050
Nederlandse Ski Vereniging	68.487	71.019	74.549	-2.532	-3.530	-7.806
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	61.780	60.389	58.766	1.391	1.623	840
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	55.869	53.422	50.154	2.447	3.268	-2.567
Judo Bond Nederland	52.924	54.658	55.375	-1.734	-717	-2.467
Nederlandse Basketball Bond	51.398	49.345	50.382	2.053	-1.037	-2.224
Nederlands Handbal Verbond	49.378	49.378	49.379	0	-1	-405
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	40.265	35.685	33.444	4.580	2.241	-61.115
Badminton Nederland	39.343	40.989	42.714	-1.646	-1.725	-2.532
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	36.231	35.086	36.001	1.145	-915	2.174
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	34.942	33.595	32.627	1.347	968	396
Koninklijke Nederlandse Blijart Bond	32.184	31.564	29.647	620	1.917	-1.077
Nederlandse Darts Bond	31.742	31.984	31.317	-242	667	713
Nederlandse Tafeltennis Bond	26.857	27.742	28.431	-885	-689	-1.143
Nederlandse Triathlon Bond	26.298	25.266	23.635	1.032	1.631	15.302
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	24.366	23.682	23.206	684	476	-516
Reddingsbrigade Nederland	22.997	22.971	22.974	26	-3	-9
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	20.508	21.059	21.257	-551	-198	-586
Nederlandse Jeu de Boules Bond	16.478	16.984	17.065	-506	-81	-180
Nederlandse Rugby Bond	15.299	14.531	13.144	768	1.387	1.257
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	14.142	14.522	14.589	-380	-67	-691
Nederlandse Onderwatersport Bond	13.409	14.043	16.121	-634	-2.078	-401
Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	12.143	12.653	13.776	-510	-1.123	-351
Gehandicaptensport Nederland	11.306	13.414	12.737	-2.108	677	-84
Nederlandse Handboog Bond	10.578	10.546	10.441	32	105	259
KNAC Nationale Autosport Federatie	9.989	10.272	8.726	-283	1.546	-1.324
Nederlandse Bowling Federatie	9.946	10.277	10.831	-331	-554	-582
Survivalrun Bond Nederland	9.872	7.589	0	2.283	7.589	0
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	9.717	9.034	10.159	683	-1.125	1.973
Karate-Do Bond Nederland	8.008	8.569	8.514	-561	55	-260
Squash Bond Nederland	7.130	7.061	9.730	69	-2.669	-2.119
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	6.986	6.569	6.252	417	317	164
Nederlandse IJshockey Bond	5.846	5.789	5.577	57	212	-8
Taekwondo Bond Nederland	5.635	6.253	6.775	-618	-522	-198
Nederlandse Boks bond	5.399	4.605	3.168	794	1.437	-169
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	5.026	5.690	5.230	-664	460	115
Koninklijke Nederlandse Dambond	4.245	4.182	4.491	63	-309	-285
Koninklijke Nederlandsche Kegelbond	3.667	3.931	4.135	-264	-204	-282
Nederlandse Klootschiet Bond	3.308	3.323	3.451	-15	-128	-61
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	3.221	3.111	3.079	110	32	-7
Aikido Nederland	3.045	3.724	3.626	-679	98	-150
Nederlandse Kruisboog Bond	2.621	2.726	2.774	-105	-48	-258
American Football Bond Nederland	1.746	1.704	1.440	42	264	-227
Nederlandse Frisbee Bond	1.581	1.417	1.033	164	384	-67
Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	1.345	1.412	1.448	-67	-36	-45
Nederlandse Beugel Bond	1.283	1.269	1.257	14	12	-18
Nederlandse Floorball en Unihockeybond	1.268	1.192	1.417	76	-225	16
Nederlandse Algemene Danssport Bond	1.188	1.172	1.205	16	-33	-3.263
Algemene Nederlandse Sjoelbond	1.149	1.233	1.343	-84	-110	-3
Nederland Lacrosse	931	931	797	0	134	27
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	928	1.014	1.033	-86	-19	-70
Nederlandse Roller sports en Bandy Bond	698	721	698	-23	23	-39
Holland Surfing Association	574	574	600	0	-26	-23
Koninklijke Nederlandsche Kolf Bond	543	547	547	-4	0	-32
Nederlandse Go Bond	524	507	534	17	-27	15
Nederlandse Minigolf Bond	477	476	502	1	-26	29
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	356	361	399	-5	-38	-29
Nederlandse Drakenboot Federatie	317	272	265	45	7	-59
Nederlandse Curling Bond	141	141	163	0	-22	3
Bob en Sleebond Nederland	74	76	92	-2	-16	10
Nederlandse Wandelsport Bond	94.155	96.751	105.948	-2.596	-9.197	61.989
Totaal	5.194.455	5.238.557	5.254.870	-44.102	-16.313	-106.644

Bijlage 5: Ontwikkelingen lidmaatschappen sportbonden – relatief

Sportbond	Totaal 2017	Totaal 2016	Totaal 2015	Totaal 2014	Vershil 2017/2016 %	Vershil 2016/2015 %	Vershil 2015/2014 %
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.217.540	1.231.561	1.227.080	1.213.653	-1,14%	0,37%	1,11%
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	570.431	582.918	599.012	622.807	-2,14%	-2,69%	-3,82%
Sportvisserij Nederland	562.290	562.653	572.648	587.338	-0,06%	-1,75%	-2,50%
Nederlandse Golf Federatie	376.849	385.991	382.198	394.370	-2,37%	0,99%	-3,09%
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	302.154	309.460	303.650	299.558	-2,36%	1,91%	1,37%
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	254.032	253.351	251.287	248.742	0,27%	0,82%	1,02%
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	176.167	197.951	200.315	210.532	-11,00%	-1,18%	-4,85%
Koninklijke Nederlandse Zwembond	144.331	140.565	138.363	139.428	2,68%	1,59%	-0,76%
Atletiekunie	137.389	139.654	140.271	140.116	-1,62%	-0,44%	0,11%
Nederlandse Volleybal Bond	117.783	117.053	116.820	118.295	0,62%	0,20%	-1,25%
Nederlandse Bridge Bond	115.774	115.813	115.712	115.845	-0,03%	0,09%	-0,11%
Koninklijke Nederlands Korfbal Verbond	85.524	85.688	85.963	89.644	-0,19%	-0,32%	-4,11%
Watersportverbond	81.244	69.575	76.912	74.564	16,77%	-9,54%	3,15%
Nederlandse Toer Fiets Unie	71.084	67.322	65.669	62.619	5,59%	2,52%	4,87%
Nederlandse Ski Vereniging	68.487	71.019	74.549	82.355	-3,57%	-4,74%	-9,48%
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	61.780	60.389	58.766	57.926	2,30%	2,76%	1,45%
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	55.869	53.422	50.154	52.721	4,58%	6,52%	-4,87%
Judo Bond Nederland	52.924	54.658	55.375	57.842	-3,17%	-1,29%	-4,27%
Nederlandse Basketball Bond	51.398	49.345	50.382	52.606	4,16%	-2,06%	-4,23%
Nederlands Handbal Verbond	49.378	49.378	49.379	49.784	0,00%	0,00%	-0,81%
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	40.265	35.685	33.444	94.559	12,83%	6,70%	-64,63%
Badminton Nederland	39.343	40.989	42.714	45.246	-4,02%	-4,04%	-5,60%
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	36.231	35.086	36.001	33.827	3,26%	-2,54%	6,43%
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	34.942	33.595	32.627	32.231	4,01%	2,97%	1,23%
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	32.184	31.564	29.647	30.724	1,96%	6,47%	-3,51%
Nederlandse Darts Bond	31.742	31.984	31.317	30.604	-0,76%	2,13%	2,33%
Nederlandse Tafeltennis Bond	26.857	27.742	28.431	29.574	-3,19%	-2,42%	-3,86%
Nederlandse Triathlon Bond	26.298	25.266	23.635	8.333	4,08%	6,90%	183,63%
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	24.366	23.682	23.206	23.722	2,89%	2,05%	-2,18%
Reddingsbrigade Nederland	22.997	22.971	22.974	22.983	0,11%	-0,01%	-0,04%
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	20.508	21.059	21.257	21.843	-2,62%	-0,93%	-2,68%
Nederlandse Jeu de Boules Bond	16.478	16.984	17.065	17.245	-2,98%	-0,47%	-1,04%
Nederlandse Rugby Bond	15.299	14.531	13.144	11.887	5,29%	10,52%	10,57%
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	14.142	14.522	14.589	15.280	-2,62%	-0,46%	-4,52%
Nederlandse Onderwatersport Bond	13.409	14.043	16.121	16.522	-4,51%	-12,89%	-2,43%
Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	12.143	12.653	13.776	14.127	-4,03%	-8,15%	-2,48%
Gehandicapsport Nederland	11.306	13.414	12.737	12.821	-15,71%	5,32%	-0,66%
Nederlandse Handboog Bond	10.578	10.546	10.441	10.182	0,30%	1,01%	2,54%
KNAC Nationale Autosport Federatie	9.989	10.272	8.726	10.050	-2,76%	17,72%	-13,17%
Nederlandse Bowling Federatie	9.946	10.277	10.831	11.413	-3,22%	-5,11%	-5,10%
Survivalrun Bond Nederland	9.872	7.589	0	0	30,08%	-	-
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	9.717	9.034	10.159	8.186	7,56%	-11,07%	24,10%
Karate-Do Bond Nederland	8.008	8.569	8.514	8.774	-6,55%	0,65%	-2,96%
Squash Bond Nederland	7.130	7.061	9.730	11.849	0,98%	-27,43%	-17,88%
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	6.986	6.569	6.252	6.088	6,35%	5,07%	2,69%
Nederlandse IJshockey Bond	5.846	5.789	5.577	5.585	0,98%	3,80%	-0,14%
Taekwondo Bond Nederland	5.635	6.253	6.775	6.973	-9,88%	-7,70%	-2,84%
Nederlandse Boks bond	5.399	4.605	3.168	3.337	17,24%	45,36%	-5,06%
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	5.026	5.690	5.230	5.115	-11,67%	8,80%	2,25%
Koninklijke Nederlandse Dambond	4.245	4.182	4.491	4.776	1,51%	-6,88%	-5,97%
Koninklijke Nederlandsche Kegelbond	3.667	3.931	4.135	4.417	-6,72%	-4,93%	-6,38%
Nederlandse Klootschiet Bond	3.308	3.323	3.451	3.512	-0,45%	-3,71%	-1,74%
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	3.221	3.111	3.079	3.086	3,54%	1,04%	-0,23%
Aikido Nederland	3.045	3.724	3.626	3.776	-18,23%	2,70%	-3,97%
Nederlandse Kruisboog Bond	2.621	2.726	2.774	3.032	-3,85%	-1,73%	-8,51%
American Football Bond Nederland	1.746	1.704	1.440	1.667	2,46%	18,33%	-13,62%
Nederlandse Frisbee Bond	1.581	1.417	1.033	1.100	11,57%	37,17%	-6,09%
Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	1.345	1.412	1.448	1.493	-4,75%	-2,49%	-3,01%
Nederlandse Beugel Bond	1.283	1.269	1.257	1.275	1,10%	0,95%	-1,41%
Nederlandse Floorball en Unihockeybond	1.268	1.192	1.417	1.401	6,38%	-15,88%	1,14%
Nederlandse Algemene Danssport Bond	1.188	1.172	1.205	4.468	1,37%	-2,74%	-73,03%
Algemene Nederlandse Sjoelbond	1.149	1.233	1.343	1.346	-6,81%	-8,19%	-0,22%
Nederland Lacrosse	931	931	797	770	0,00%	16,81%	3,51%
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	928	1.014	1.033	1.103	-8,48%	-1,84%	-6,35%
Nederlandse Roller sports en Bandy Bond	698	721	698	737	-3,19%	3,30%	-5,29%
Holland Surfing Association	574	574	600	623	0,00%	-4,33%	-3,69%
Koninklijke Nederlandsche Kolf Bond	543	547	547	579	-0,73%	0,00%	-5,53%
Nederlandse Go Bond	524	507	534	519	3,35%	-5,06%	2,89%
Nederlandse Minigolf Bond	477	476	502	473	0,21%	-5,18%	6,13%
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	356	361	399	428	-1,39%	-9,52%	-6,78%
Nederlandse Drakenboot Federatie	317	272	265	324	16,54%	2,64%	-18,21%
Nederlandse Curling Bond	141	141	163	160	0,00%	-13,50%	1,88%
Bob en Sleebond Nederland	74	76	92	82	-2,63%	-17,39%	12,20%
Nederlandse Wandelsport Bond	94.155	96.751	105.948	43.959	-2,68%	-8,68%	141,02%
TOTAAL	5.194.455	5.238.557	5.254.870	5.361.514	-0,84%	-0,31%	-1,99%

Bijlage 6: Lidmaatschappen in volgorde van grootte

42/50

Sportbond	Totaal 2017	Totaal 2016	Totaal 2015	Totaal 2014	Rank 2017	Rank 2016	Rank 2015
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.217.540	1.231.561	1.227.080	1.213.653	1	1	1
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	570.431	582.918	599.012	622.807	2	2	2
Sportvisserij Nederland	562.290	562.653	572.648	587.338	3	3	3
Nederlandse Golf Federatie	376.849	385.991	382.198	394.370	4	4	4
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	302.154	309.460	303.650	299.558	5	5	5
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	254.032	253.351	251.287	248.742	6	6	6
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	176.167	197.951	200.315	210.532	7	7	7
Koninklijke Nederlandse Zwembond	144.331	140.565	138.363	139.428	8	8	9
Atletiekunie	137.389	139.654	140.271	140.116	9	9	8
Nederlandse Volleybal Bond	117.783	117.053	116.820	118.295	10	10	10
Nederlandse Bridge Bond	115.774	115.813	115.712	115.845	11	11	11
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	85.524	85.688	85.963	89.644	13	13	13
Watersportverbond	81.244	69.575	76.912	74.564	14	15	14
Nederlandse Toer Fiets Unie	71.084	67.322	65.669	62.619	15	16	16
Nederlandse Ski Vereniging	68.487	71.019	74.549	82.355	16	14	15
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	61.780	60.389	58.766	57.926	17	17	17
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	55.869	53.422	50.154	52.721	18	19	20
Judo Bond Nederland	52.924	54.658	55.375	57.842	19	18	18
Nederlandse Basketball Bond	51.398	49.345	50.382	52.606	20	21	19
Nederlands Handbal Verbond	49.378	49.378	49.379	49.784	21	20	21
Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijders Bond	40.265	35.685	33.444	94.559	22	23	24
Badminton Nederland	39.343	40.989	42.714	45.246	23	22	22
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	36.231	35.086	36.001	33.827	24	24	23
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	34.942	33.595	32.627	32.231	25	25	25
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	32.184	31.564	29.647	30.724	26	27	27
Nederlandse Darts Bond	31.742	31.984	31.317	30.604	27	26	26
Nederlandse Tafeltennis Bond	26.857	27.742	28.431	29.574	28	28	28
Nederlandse Triathlon Bond	26.298	25.266	23.635	8.333	29	29	29
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	24.366	23.682	23.206	23.722	30	30	30
Reddingsbrigade Nederland	22.997	22.971	22.974	22.983	31	31	31
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	20.508	21.059	21.257	21.843	32	32	32
Nederlandse Jeu de Boules Bond	16.478	16.984	17.065	17.245	33	33	33
Nederlandse Rugby Bond	15.299	14.531	13.144	11.887	34	34	37
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	14.142	14.522	14.589	15.280	35	35	35
Nederlandse Onderwatersport Bond	13.409	14.043	16.121	16.522	36	36	34
Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	12.143	12.653	13.776	14.127	37	38	36
Gehandicaptensport Nederland	11.306	13.414	12.737	12.821	38	37	38
Nederlandse Handboog Bond	10.578	10.546	10.441	10.182	39	39	40
KNAC Nationale Autosport Federatie	9.989	10.272	8.726	10.050	40	41	43
Nederlandse Bowling Federatie	9.946	10.277	10.831	11.413	41	40	39
Survivalrun Bond Nederland	9.872	7.589	0	0	42	44	-
Federatie Oosterse Gevechtssporten	9.717	9.034	10.159	8.186	43	42	41
Karate-Do Bond Nederland	8.008	8.569	8.514	8.774	44	43	44
Squash Bond Nederland	7.130	7.061	9.730	11.849	45	45	42
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	6.986	6.569	6.252	6.088	46	46	46
Nederlandse IJshockey Bond	5.846	5.789	5.577	5.585	47	48	47
Taekwondo Bond Nederland	5.635	6.253	6.775	6.973	48	47	45
Nederlandse Boks bond	5.399	4.605	3.168	3.337	49	50	53
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	5.026	5.690	5.230	5.115	50	49	48
Koninklijke Nederlandse Dambond	4.245	4.182	4.491	4.776	51	51	49
Koninklijke Nederlandsche Kegelbond	3.667	3.931	4.135	4.417	52	52	50
Nederlandse Klootschiet Bond	3.308	3.323	3.451	3.512	53	54	52
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	3.221	3.111	3.079	3.086	54	55	54
Aikido Nederland	3.045	3.724	3.626	3.776	55	53	51
Nederlandse Kruisboog Bond	2.621	2.726	2.774	3.032	56	56	55
American Football Bond Nederland	1.746	1.704	1.440	1.667	57	57	57
Nederlandse Frisbee Bond	1.581	1.417	1.033	1.100	58	58	62-63
Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	1.345	1.412	1.448	1.493	59	59	56
Nederlandse Beugel Bond	1.283	1.269	1.257	1.275	60	60	60
Nederlandse Floorball en Unihockeybond	1.268	1.192	1.417	1.401	61	62	58
Nederlandse Algemene Danssport Bond	1.188	1.172	1.205	4.468	62	63	61
Algemene Nederlandse Sjoelbond	1.149	1.233	1.343	1.346	63	61	59
Nederland Lacrosse	931	931	797	770	64	65	64
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	928	1.014	1.033	1.103	65	64	62-63
Nederlandse Roller sports en Bandy Bond	698	721	698	737	66	66	65
Holland Surfing Association	574	574	600	623	67	67	66
Koninklijke Nederlandsche Kolf Bond	543	547	547	579	68	68	67
Nederlandse Go Bond	524	507	534	519	69	69	68
Nederlandse Minigolf Bond	477	476	502	473	70	70	69
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	356	361	399	428	71	71	70
Nederlandse Drakenboot Federatie	317	272	265	324	72	72	71
Nederlandse Curling Bond	141	141	163	160	73	73	72
Bob en Sleebond Nederland	74	76	92	82	74	74	73
Nederlandse Wandelsport Bond	94.155	96.751	105.948	43.959	12	12	12

Bijlage 7: Aantal verenigingen per sportbond

Sportbond	Verenigingen 2017	Verenigingen 2016	Verenigingen 2015	Vershil 2017/2016 %	Vershil 2016/2015 %
Aikido Nederland	190	210	205	-9,52%	2,44%
American Football Bond Nederland	21	21	18	0,00%	16,67%
Algemene Nederlandse Sjoelbond	65	76	70	-14,47%	8,57%
Atletiekunie	389	390	376	-0,26%	3,72%
Badminton Nederland	502	504	520	-0,40%	-3,08%
Bob en Sleebond Nederland	0	0	0	-	-
Federatie Oosterse Gevechtskunsten	223	404	406	-44,80%	-0,49%
Gehandicaptensport Nederland	192	205	201	-6,34%	1,99%
Holland Surfing Association	0	0	0	-	-
Judo Bond Nederland	665	687	698	-3,20%	-1,58%
Karate-Do Bond Nederland	189	193	183	-2,07%	5,46%
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	72	73	75	-1,37%	-2,67%
KNAC Nationale Autosport Federatie	93	89	94	4,49%	-5,32%
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	162	165	167	-1,82%	-1,20%
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	1.264	1.399	1.359	-9,65%	2,94%
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	48	45	55	6,67%	-18,18%
Koninklijke Nederlandse Dambond	167	181	185	-7,73%	-2,16%
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	965	1.023	1.027	-5,67%	-0,39%
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	1.151	1.175	1.196	-2,04%	-1,76%
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	322	320	322	0,63%	-0,62%
Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	114	114	115	0,00%	-0,87%
Koninklijke Nederlandsche Kegelbond	349	335	343	4,18%	-2,33%
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	1	1	1	0,00%	0,00%
Koninklijke Nederlandsche Kolf Bond	28	28	28	0,00%	0,00%
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	497	511	518	-2,74%	-1,35%
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	74	63	57	17,46%	10,53%
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	1.662	1.682	1.703	-1,19%	-1,23%
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	101	89	83	13,48%	7,23%
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	264	271	272	-2,58%	-0,37%
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	122	121	119	0,83%	1,68%
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	427	484	437	-11,78%	10,76%
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	652	660	683	-1,21%	-3,37%
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	3.060	3.143	3.215	-2,64%	-2,24%
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	1	1	1	0,00%	0,00%
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	221	214	210	3,27%	1,90%
Koninklijke Nederlandse Zwembond	464	505	429	-8,12%	17,72%
Nederlandse Algemene Danssport Bond	28	27	23	3,70%	17,39%
Nederlandse Basketball Bond	349	345	352	1,16%	-1,99%
Nederlandse Beugel Bond	32	31	31	3,23%	0,00%
Nederlandse Boks bond	116	85	85	36,47%	0,00%
Nederlandse Bowling Federatie	112	110	110	1,82%	0,00%
Nederlandse Bridge Bond	1.008	1.024	1.061	-1,56%	-3,49%
Nederlandse Curling Bond	4	4	4	0,00%	0,00%
Nederlandse Darts Bond	25	26	25	-3,85%	4,00%
Nederlandse Drakenboot Federatie	10	9	9	11,11%	0,00%
Nederlandse Floorball en Unihockeybond	23	22	21	4,55%	4,76%
Nederlandse Frisbee Bond	34	32	31	6,25%	3,23%
Nederlandse Go Bond	15	12	16	25,00%	-25,00%
Nederlandse Golf Federatie	312	281	278	11,03%	1,08%
Nederlands Handbal Verbond	374	374	401	0,00%	-6,73%
Nederlandse Handboog Bond	225	220	224	2,27%	-1,79%
Nederlandse IJshockey Bond	42	40	41	5,00%	-2,44%
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	31	34	35	-8,82%	-2,86%
Nederlandse Jeu de Boules Bond	193	202	204	-4,46%	-0,98%
Nederlandse Klootschiet Bond	67	68	69	-1,47%	-1,45%
Nederlandse Kruisboog Bond	56	51	75	9,80%	-32,00%
Nederland Lacrosse	13	13	17	0,00%	-23,53%
Nederlandse Minigolf Bond	27	28	28	-3,57%	0,00%
Nederlandse Onderwatersport Bond	269	289	294	-6,92%	-1,70%
Nederlandse Roller sports en Bandy Bond	19	19	19	0,00%	0,00%
Nederlandse Rugby Bond	86	85	85	1,18%	0,00%
Nederlandse Ski Vereniging	59	59	60	0,00%	-1,67%
Nederlandse Tafeltennis Bond	537	544	559	-1,29%	-2,68%
Nederlandse Toer Fiets Unie	514	517	515	-0,58%	0,39%
Nederlandse Triathlon Bond	132	131	129	0,76%	1,55%
Nederlandse Volleybal Bond	1.020	1.047	1.064	-2,58%	-1,60%
Nederlandse Wandelsport Bond	1.067	1.058	1.107	0,85%	-4,43%
Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	29	30	31	-3,33%	-3,23%
Reddingsbrigade Nederland	163	166	166	-1,81%	0,00%
Sportvisserij Nederland	803	818	824	-1,83%	-0,73%
Squash Bond Nederland	82	91	80	-9,89%	13,75%
Survivalrun Bond Nederland	81	73	0	10,96%	-
Taekwondo Bond Nederland	147	146	153	0,68%	-4,58%
Watersportverbond	386	385	388	0,26%	-0,77%
Totaal	23.870	24.546	24.669	-2,75%	-0,50%

[Terug naar hoofdstuk 6](#)

Bijlage 8: Verdeling aantal lidmaatschappen per type sport

44/50

Bond Sporttype	Sportbond	Totaal 2017	Totaal 2016	Totaal 2015	Totaal 2014	Totaal mannen <18 jaar 2017	Totaal mannen <18 jaar 2016	Totaal mannen <18 jaar 2015	Totaal vrouwen <18 jaar 2017	Totaal vrouwen <18 jaar 2016	Totaal vrouwen <18 jaar 2015	Totaal jeugd <18 jaar 2017	Totaal jeugd <18 jaar 2016	Totaal jeugd <18 jaar 2015	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2017	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2016	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2015	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2014	Totaal vrouwen ≥ 18 jaar 2017	Totaal vrouwen ≥ 18 jaar 2016	Totaal vrouwen ≥ 18 jaar 2015
Individuele Sporten	Aikido Nederland	3.045	3.724	3.626	3.776	765	1.012	970	445	525	494	1.210	1.537	1.464	1.482	1.766	1.761	1.867	353	421	401
Individuele Sporten	Algemene Nederlandse Sjoelbond	1.149	1.233	1.343	1.346	8	9	10	11	15	15	19	24	25	577	606	641	635	553	603	677
Individuele Sporten	Atletiekunie	137.389	139.654	140.271	140.116	20.415	20.071	19.644	19.178	18.639	17.733	39.593	38.710	37.377	49.883	50.570	51.373	51.563	47.913	50.374	51.521
Individuele Sporten	Bob en Sleebond Nederland	74	76	92	82	0	0	4	0	0	1	0	0	5	62	64	70	64	12	12	17
Individuele Sporten	Holland Surfing Association	574	574	600	623	35	35	44	7	8	9	42	43	53	439	433	440	459	93	98	107
Individuele Sporten	KNAC Nationale Autosport Federatie	9.989	10.272	8.726	10.050	619	554	502	97	89	79	716	643	581	8.536	8.695	7.431	8.603	737	934	714
Individuele Sporten	KNBLO-wandelsportorganisatie NL	94.155	96.751	105.948	43.959	12.718	14.264	19.292	13.843	15.483	20.465	26.561	29.747	39.757	28.688	28.396	28.376	18.964	38.906	38.608	37.815
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandsche Kegelbond	3.667	3.931	4.135	4.417	30	20	21	22	15	24	52	35	45	2.171	2.295	2.392	2.534	1.444	1.601	1.698
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandsche Kolf Bond	543	547	547	579	0	0	0	0	0	0	0	0	0	354	359	353	369	189	188	194
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	356	361	399	428	1	1	1	0	0	0	1	1	1	326	332	365	395	29	28	33
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	34.942	33.595	32.627	32.231	1.387	1.417	1.474	991	1.003	979	2.378	2.420	2.453	16.069	15.587	15.276	15.137	16.495	15.588	14.898
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	40.265	35.685	33.444	94.559	6.085	5.315	5.326	8.693	7.441	6.974	14.778	12.756	12.300	17.265	15.893	14.841	44.815	8.222	7.036	6.303
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	36.231	35.086	36.001	33.827	7.619	7.543	7.844	1.630	1.670	1.823	9.249	9.213	9.667	23.686	22.711	23.124	21.709	3.296	3.162	3.210
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Biljart Bond	32.184	31.564	29.647	30.724	148	169	176	18	22	15	166	191	191	30.204	29.460	27.830	28.665	1.814	1.913	1.626
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	302.154	309.460	303.650	299.558	50.116	49.305	46.555	180.460	184.571	181.087	230.576	233.876	227.642	12.291	12.898	12.590	12.464	59.287	62.686	63.418
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	176.167	197.951	200.315	210.532	3.576	3.989	4.365	57.860	66.868	68.897	61.436	70.857	73.262	24.587	27.310	28.761	31.520	90.144	99.784	98.292
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	61.780	60.389	58.766	57.926	4.645	4.653	4.547	4.037	3.954	3.878	8.682	8.607	8.425	33.377	32.649	31.828	31.517	19.721	19.133	18.513
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	6.986	6.569	6.252	6.088	160	159	186	54	55	58	214	214	244	3.702	3.424	3.165	3.056	3.070	2.931	2.843
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	55.869	53.422	50.154	52.721	3.988	3.716	3.426	383	336	275	4.371	4.052	3.701	46.144	44.264	41.487	43.468	5.354	5.106	4.966
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	14.142	14.522	14.589	15.280	464	500	551	74	83	81	538	583	632	12.547	12.884	12.881	13.449	1.057	1.055	1.076
Individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Zwembond	144.331	140.565	138.363	139.428	39.898	35.334	35.629	37.539	37.787	37.481	77.437	73.121	73.110	36.957	35.967	34.816	34.207	29.937	31.477	30.437
Individuele Sporten	Nederlandse Beugel Bond	1.283	1.269	1.257	1.275	25	27	34	1	3	8	26	30	42	1.064	1.040	1.019	1.021	193	199	196
Individuele Sporten	Nederlandse Bowling Federatie	9.946	10.277	10.831	11.413	517	574	617	157	181	202	674	755	819	6.651	6.815	7.148	7.438	2.621	2.707	2.864
Individuele Sporten	Nederlandse Darts Bond	31.742	31.984	31.317	30.604	454	481	471	44	57	42	498	538	513	28.679	28.727	28.047	27.333	2.565	2.719	2.757
Individuele Sporten	Nederlandse Golf Federatie	376.849	385.991	382.198	394.370	7.511	7.565	8.079	2.760	3.098	3.308	10.271	10.663	11.387	246.795	251.685	248.122	255.283	119.783	123.643	122.689
Individuele Sporten	Nederlandse Handboog Bond	10.578	10.546	10.441	10.182	1.748	1.865	1.932	766	742	648	2.514	2.607	2.580	6.408	6.381	6.355	6.281	1.656	1.558	1.506
Individuele Sporten	Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	928	1.014	1.033	1.103	4	0	1	5	2	3	9	2	4	512	558	573	613	407	454	456
Individuele Sporten	Nederlandse Jeu de Boules Bond	16.478	16.984	17.065	17.245	83	98	97	35	40	38	118	138	135	10.001	10.286	10.363	10.440	6.359	6.560	6.567
Individuele Sporten	Nederlandse Klootschiet Bond	3.308	3.323	3.451	3.512	397	395	406	125	124	136	522	519	542	2.335	2.351	2.424	2.465	451	453	485
Individuele Sporten	Nederlandse Kruisboog Bond	2.621	2.726	2.774	3.032	21	34	41	11	14	17	32	48	58	1.857	1.914	1.951	2.100	732	764	765
Individuele Sporten	Nederlandse Minigolf Bond	477	476	502	473	6	9	11	5	5	6	11	14	17	314	309	324	320	152	153	161
Individuele Sporten	Nederlandse Onderwatersport Bond	13.409	14.043	16.121	16.522	712	808	969	503	546	620	1.215	1.354	1.589	9.313	9.749	11.062	11.305	2.881	2.940	3.470
Individuele Sporten	Nederlandse Ski Vereniging	68.487	71.019	74.549	82.355	6.140	6.503	7.073	5.563	6.219	6.450	11.703	12.722	13.523	31.200	32.217	33.533	38.103	25.584	26.080	27.493
Individuele Sporten	Nederlandse Toer Fiets Unie	71.084	67.322	65.669	62.619	1.850	1.831	1.790	349	365	395	2.199	2.196	2.185	60.060	56.952	55.842	53.534	8.825	8.174	7.642
Individuele Sporten	Nederlandse Triathlon Bond	26.298	25.266	23.635	8.333	411	488	942	297	314	611	708	802	1.553	18.575	17.813	16.503	5.967	7.015	6.651	5.579
Individuele Sporten	Nederlandse Wandelsport Bond	0	0	0	56.583	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Individuele Sporten	Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	1.345	1.412	1.448	1.493	106	126	79	51	56	35	157	182	114	1.034	1.069	1.144	1.189	154	161	190
Individuele Sporten	Sportvisserij Nederland	562.290	562.653	572.648	587.338	47.279	51.662	58.302	2.787	2.931	3.013	50.066	54.593	61.315	487.569	483.801	487.304	496.037	24.655	24.259	24.029
Individuele Sporten	Watersportverbond	81.244	69.575	76.912	74.564	11.087	3.596	3.897	5.714	2.112	2.296	16.801	5.708	6.193	54.528	54.194	60.512	58.186	9.915	9.673	10.207

Bond Sporttype	Sportbond	Totaal 2017	Totaal 2016	Totaal 2015	Totaal 2014	Totaal mannen <18 jaar 2017	Totaal mannen <18 jaar 2016	Totaal mannen <18 jaar 2015	Totaal vrouwen <18 jaar 2017	Totaal vrouwen <18 jaar 2016	Totaal vrouwen <18 jaar 2015	Totaal jeugd <18 jaar 2017	Totaal jeugd <18 jaar 2016	Totaal jeugd <18 jaar 2015	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2017	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2016	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2015	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2014	Totaal vrouwen ≥ 18 jaar 2017	Totaal vrouwen ≥ 18 jaar 2016	Totaal vrouwen ≥ 18 jaar 2015
Teamsporten	American Football Bond Nederland	1.746	1.704	1.440	1.667	449	438	499	35	27	26	484	465	525	1.185	1.161	849	1.152	77	78	66
Teamsporten	Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	85.524	85.688	85.963	89.644	13.402	13.330	13.469	26.338	26.700	27.075	39.740	40.030	40.544	22.101	22.079	22.086	23.022	23.683	23.579	23.333
Teamsporten	Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	20.508	21.059	21.257	21.843	6.079	6.252	6.428	2.228	2.219	2.187	8.307	8.471	8.615	8.847	9.033	9.022	9.380	3.354	3.555	3.620
Teamsporten	Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	5.026	5.690	5.230	5.115	883	1.067	1.267	152	195	161	1.035	1.262	1.428	3.803	4.225	3.626	3.694	188	203	176
Teamsporten	Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	254.032	253.351	251.287	248.742	52.473	53.197	53.534	117.624	117.965	117.011	170.097	171.162	170.545	42.973	42.174	41.625	40.190	40.962	40.015	39.117
Teamsporten	Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	12.143	12.653	13.776	14.127	1.837	1.958	2.136	1.366	1.443	1.518	3.203	3.401	3.654	6.470	6.703	7.307	7.483	2.470	2.549	2.815
Teamsporten	Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	1.217.540	1.231.561	1.227.080	1.213.653	491.544	503.511	501.535	89.057	89.217	84.519	580.601	592.728	586.054	571.198	574.945	579.045	582.959	65.741	63.888	61.981
Teamsporten	Nederland Lacrosse	931	931	797	770	24	23	16	37	32	18	61	55	34	360	386	341	337	510	490	422
Teamsporten	Nederlands Handbal Verbond	49.378	49.378	49.379	49.784	4.048	4.510	4.977	16.510	18.162	19.571	20.558	22.672	24.548	10.228	9.769	9.306	9.400	18.592	16.937	15.525
Teamsporten	Nederlandse Basketball Bond	51.398	49.345	50.382	52.606	18.687	18.977	19.164	6.941	6.844	6.855	25.628	25.821	26.019	18.838	17.135	17.653	19.427	6.932	6.389	6.710
Teamsporten	Nederlandse Bridge Bond	115.774	115.813	115.712	115.845	73	73	96	37	25	33	110	98	129	47.618	47.690	47.855	48.098	68.046	68.025	67.728
Teamsporten	Nederlandse Curling Bond	141	141	163	160	15	17	24	11	12	10	26	29	34	89	87	99	98	26	25	30
Teamsporten	Nederlandse Drakenboot Federatie	317	272	265	324	3	3	3	0	1	1	3	4	4	196	163	160	215	118	105	101
Teamsporten	Nederlandse Floorball en Unihockeybond	1.268	1.192	1.417	1.401	437	413	443	174	154	172	611	567	615	428	401	501	502	229	224	301
Teamsporten	Nederlandse Frisbee Bond	1.581	1.417	1.033	1.100	227	203	146	108	110	76	335	313	222	854	752	567	613	392	352	244
Teamsporten	Nederlandse IJshockey Bond	5.846	5.789	5.577	5.585	1.269	1.281	1.263	201	191	166	1.470	1.472	1.429	3.796	3.760	3.609	3.593	580	557	539
Teamsporten	Nederlandse Roller sports en Bandy Bond	698	721	698	737	41	37	37	352	351	333	393	388	370	104	133	134	131	201	200	194
Teamsporten	Nederlandse Rugby Bond	15.299	14.531	13.144	11.887	6.577	6.192	5.724	791	756	710	7.368	6.948	6.434	6.728	6.491	5.770	5.643	1.203	1.092	940
Teamsporten	Nederlandse Volleybal Bond	117.783	117.053	116.820	118.295	8.988	9.647	9.676	40.007	42.424	42.670	48.995	52.071	52.346	30.970	30.060	30.233	30.712	37.818	34.922	34.241
Teamsporten	Reddingsbrigade Nederland	22.997	22.971	22.974	22.983	4.540	5.025	5.447	4.341	4.807	5.148	8.881	9.832	10.595	7.903	7.391	6.973	6.622	6.213	5.748	5.406
-	Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-	Survivalrun Bond Nederland	9.872	7.589	0	0	1.746	1.224	0	1.031	758	0	2.777	1.982	0	5.355	4.383	0	0	1.740	1.224	0

Bond Sporttype	Sportbond	Totaal 2017	Totaal 2016	Totaal 2015	Totaal 2014	Totaal mannen <18 jaar 2017	Totaal mannen <18 jaar 2016	Totaal mannen <18 jaar 2015	Totaal vrouwen <18 jaar 2017	Totaal vrouwen <18 jaar 2016	Totaal vrouwen <18 jaar 2015	Totaal jeugd <18 jaar 2017	Totaal jeugd <18 jaar 2016	Totaal jeugd <18 jaar 2015	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2017	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2016	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2015	Totaal mannen ≥ 18 jaar 2014	Totaal vrouwen ≥ 18 jaar 2017	Totaal vrouwen ≥ 18 jaar 2016	Totaal vrouwen ≥ 18 jaar 2015
Semi-individuele Sporten	Badminton Nederland	39.343	40.989	42.714	45.246	6.499	6.764	7.107	5.990	6.430	6.901	12.489	13.194	14.008	16.641	17.169	17.679	18.259	10.213	10.626	11.027
Semi-individuele Sporten	Federatie Oosterse Gevechtkunsten	9.717	9.034	10.159	8.186	2.294	2.366	3.233	837	871	1.072	3.131	3.237	4.305	5.117	4.461	4.403	4.232	1.469	1.336	1.451
Semi-individuele Sporten	Gehandicaptensport Nederland	11.306	13.414	12.737	12.821	701	864	840	437	547	523	1.138	1.411	1.363	4.950	5.844	5.544	5.869	5.218	6.159	5.830
Semi-individuele Sporten	Judo Bond Nederland	52.924	54.658	55.375	57.842	28.668	29.786	30.670	8.882	8.986	9.009	37.550	38.772	39.679	12.722	13.156	13.203	13.817	2.652	2.730	2.493
Semi-individuele Sporten	Karate-Do Bond Nederland	8.008	8.569	8.514	8.774	2.148	2.362	2.445	1.349	1.432	1.485	3.497	3.794	3.930	3.333	3.598	3.514	3.532	1.178	1.177	1.070
Semi-individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond	3.221	3.111	3.079	3.086	1.356	1.328	1.324	354	349	328	1.710	1.677	1.652	1.130	1.071	1.057	1.065	381	363	370
Semi-individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Dambond	4.245	4.182	4.491	4.776	354	321	431	113	87	105	467	408	536	3.682	3.675	3.856	4.119	96	99	99
Semi-individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	570.431	582.918	599.012	622.807	61.011	63.654	67.239	50.140	52.655	55.427	111.151	116.309	122.666	246.731	250.347	255.099	262.708	212.549	216.262	221.247
Semi-individuele Sporten	Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	24.366	23.682	23.206	23.722	8.247	7.788	7.198	2.240	1.758	1.408	10.487	9.546	8.606	13.361	13.650	14.032	14.827	518	486	568
Semi-individuele Sporten	Nederlandse Algemene Danssport Bond	1.188	1.172	1.205	4.468	42	44	58	51	49	72	93	93	130	555	560	549	1.919	540	519	526
Semi-individuele Sporten	Nederlandse Boks bond	5.399	4.605	3.168	3.337	686	603	373	218	181	103	904	784	476	3.761	3.189	2.325	2.550	734	632	367
Semi-individuele Sporten	Nederlandse Go Bond	524	507	534	519	15	23	7	2	4	5	17	27	12	465	443	484	472	42	37	38
Semi-individuele Sporten	Nederlandse Tafeltennis Bond	26.857	27.742	28.431	29.574	4.759	5.095	5.505	1.189	1.334	1.396	5.948	6.429	6.901	17.659	18.031	18.198	18.486	3.250	3.282	3.332
Semi-individuele Sporten	Squash Bond Nederland	7.130	7.061	9.730	11.849	217	218	231	78	85	90	295	303	321	5.677	5.627	7.803	9.339	1.158	1.131	1.606
Semi-individuele Sporten	Taekwondo Bond Nederland	5.635	6.253	6.775	6.973	2.170	2.534	2.851	1.441	1.537	1.645	3.611	4.071	4.496	1.486	1.621	1.713	1.780	538	561	566

[Terug naar hoofdstuk 7.1](#)

Bijlage 9.1: Sportdeelname

47/50

Sportdeelname	2013	2014	2015	2016	2017
Totaal absoluut	9.928.537	10.050.515	10.002.921	10.144.792	10.115.054
Totaal percentage	56%	59%	58%	61%	64%
Sportfrequentie	7,1	7,9	7,8	8,1	8,8
5 t/m 12 jaar	-	-	85%	86%	89%
13 t/m 18 jaar	-	-	81%	80%	85%
19 t/m 30 jaar	-	-	74%	75%	78%
31 t/m 44 jaar	-	-	65%	67%	71%
45 t/m 64 jaar	-	-	58%	63%	66%
65 t/m 80 jaar	-	-	54%	59%	63%

[Terug naar Hoofdstuk 1.2](#)

Bijlage 9.2: Populairste sporten

	2014		2015		2016		2017	
1.	Fitness	18%	Fitness	17%	Fitness	18%	Fitness, individueel (binnen)	19%
2.	Wandelsport	12%	Wandelsport	13%	Wandelsport	13%	Wandelsport	16%
3.	Zwemsport	11%	Zwemsport	10%	Hardlopen	10%	Zwemsport	10%
4.	Hardlopen	10%	Hardlopen	10%	Zwemsport	10%	Hardlopen	10%
5.	Voetbal	7%	Voetbal	7%	Fietssport	7%	Fietssport	8%
6.	Fietssport	7%	Fietssport	6%	Voetbal	7%	Voetbal	7%
7.	Aerobics / steps / spinning	3%	Aerobics / steps / spinning	3%	Aerobics / steps / spinning	4%	Fitness, in een groep (binnen)	6%
8.	Danssport	3%	Tennis	3%	Tennis	3%	Tennis	4%
9.	Gymnastiek	3%	Danssport	3%	Yoga	3%	Danssport	3%
10.	Tennis	3%	Gymnastiek	3%	Danssport	3%	Yoga	3%

[Terug naar Hoofdstuk 2.2](#)

Bijlage 9.3: Marktaandeel lidmaatschappen versus beoefende sporten

48/50

Sport	Lidmaatschappen	Sportdeelname	Vershil
Hippische Sport	176.167	281.652	105.485
Klim- en Bergsport	61.780	86.623	24.843
Atletiek	137.389	225.709	88.320
Badminton	39.343	320.905	281.562
Baseball en Softball	20.508	48.955	28.447
Basketbal	51.398	132.078	80.680
Biljart	32.184	228.321	196.137
Bowlen	9.946	329.500	319.554
Bridge	115.774	162.874	47.100
Dansen	1.188	527.202	526.014
Darten	31.742	334.127	302.385
Golfen	376.849	204.490	-172.359
Gymnastiek	302.154	381.931	79.777
Handbal	49.378	77.142	27.764
Handboogschieten	10.578	44.685	34.107
Hockey	254.032	212.132	-41.900
Jeu de boules	16.478	84.863	68.385
Judo	52.924	153.384	100.460
Korfbal	85.524	112.473	26.949
Midgetgolf	477	138.171	137.694
Motorsport	55.869	53.823	-2.046
Roeien	34.942	88.251	53.309
Rugby	15.299	43.547	28.248
Skien	68.487	127.215	58.728
Sportvisserij	562.290	109.426	-452.864
Squash	7.130	126.711	119.581
Tafeltennis	26.857	203.000	176.143
Tennis	570.431	551.448	-18.983
Voetbal	1.217.540	1.072.726	-144.814
Volleybal	117.783	299.589	181.806
Wandelen	94.155	2.459.473	2.365.318
Zwemsport	144.331	1.592.157	1.447.826

[Terug naar Hoofdstuk 2.3](#)

Bijlage 9.4: Sportdeelname per leeftijdscategorie

Jaar		5 t/m 12	13 t/m 18	19 t/m 30	31 t/m 44	45 t/m 64	65 t/m 80
2017	totaal	89%	85%	78%	71%	66%	63%
	man	88%	86%	77%	74%	68%	65%
	vrouw	90%	85%	78%	68%	64%	60%
2016	totaal	86%	80%	75%	67%	63%	59%
2015	totaal	85%	81%	74%	65%	58%	54%

[Terug naar hoofdstuk 4.3](#)

Bijlage 9.5: Sportdeelname op provincieniveau

49/50

Provincie	2015	2016	2017
Utrecht	63%	63%	67%
Noord-Brabant	60%	62%	66%
Friesland	59%	63%	66%
Gelderland	60%	63%	65%
Overijssel	62%	62%	65%
Noord-Holland	58%	61%	65%
Drenthe	57%	64%	65%
Zuid-Holland	55%	58%	63%
Groningen	52%	55%	62%
Zeeland	53%	55%	62%
Limburg	59%	63%	62%
Flevoland	57%	59%	60%

[Terug naar hoofdstuk 5.3](#)

Bijlage 9.6: Aantal lidmaatschappen versus sportdeelname

Provincie	Lidmaatschappen	Sportdeelname	Vershil
Friesland	34%	66%	32%
Overijssel	34%	65%	31%
Drenthe	34%	65%	31%
Utrecht	34%	67%	33%
Noord-Brabant	32%	66%	34%
Gelderland	32%	65%	34%
Noord-Holland	29%	65%	35%
Groningen	29%	62%	33%
Zuid-Holland	27%	63%	35%
Zeeland	25%	62%	37%
Flevoland	24%	60%	36%
Limburg	24%	62%	38%

[Terug naar hoofdstuk 5.4](#)

Colofon

Titel

Lidmaatschappen en Sportdeelname NOC*NSF over 2017

Tekst

Sofie Korbee / Hilde Gerritsen

Gegevensverwerking en opmaak

Sofie Korbee / Wouter van den Hul

Druk

Repro, NOC*NSF

NOC*NSF-publicatienummer

NOC*NSF 788

Uitgave

NOC*NSF
Afdeling Sportparticipatie
Postbus 302
6800 AH, Arnhem
tel. 026-4834400
www.nocnsf.nl

Deze publicatie kan worden gedownload via de website van NOC*NSF: www.nocnsf.nl/ledentallen.

Arnhem, juli 2018